

Europejski panel obywatelski ds. mobilności edukacyjnej

Sprawozdanie końcowe

Manuskrypt ukończono w listopadzie 2023 r.

Niniejszy dokument w żadnym wypadku nie stanowi oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2023

© Unia Europejska, 2023

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów zgodnie z decyzją Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39). Z wyjątkiem przypadków, w których stwierdzono inaczej, ponowne wykorzystywanie tego dokumentu jest dozwolone na podstawie licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Oznacza to, że ponowne wykorzystywanie jest dozwolone pod warunkiem odpowiedniego poinformowania o autorze oraz o wszelkich zmianach wprowadzonych w dokumencie.

Wszystkie zdjęcia © Unia Europejska

Print ISBN 978-92-68-09229-3 doi:10.2775/865397 NA-09-23-534-PL-C

PDF ISBN 978-92-68-09190-6 doi:10.2775/298689 NA-09-23-534-PL-N

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	2
2. Główne elementy europejskiego panelu obywatelskiego ds. mobilności edukacyjnej.....	5
2.1. Losowy wybór i skład demograficzny panelu.....	6
2.2. Komitet sterujący.....	9
2.3. Komitet wiedzy.....	10
2.4. Ośrodek Wiedzy i Informacji.....	11
2.5. Prelegenci.....	11
2.6. Główni moderatorzy.....	13
2.7. Moderatorzy.....	14
2.8. Obserwatorzy.....	15
3. Ramy metodologiczne i poszczególne sesje.....	18
3.1. Ramy metodologiczne.....	19
3.2. Sesja 1: Proces i wyniki.....	20
3.3. Sesja 2: Proces i wyniki.....	24
3.4. Sesja 3: Proces i wyniki.....	26
4. Dalsze kroki.....	33
Załącznik: Pełne zalecenia.....	36

1. Wprowadzenie

#LearningMobilityEU

European Citizens Panel
**learning
mobility**
Have Your Say
Agenda

W 2023 r. Komisja Europejska zorganizowała trzy europejskie panele obywatelskie, a na jednym z nich omawiano temat „mobilność edukacyjna”. W ramach każdego z tych paneli zgromadzono do 150 losowo wybranych obywateli ze wszystkich 27 państw członkowskich UE w celu przeprowadzenia dyskusji oraz przedstawienia zaleceń poprzedzających pewne kluczowe wnioski Komisji. Panele te stanowią realizację zobowiązania wyrażonego w komunikacie z dnia 17 czerwca 2022 r. „Konferencja w sprawie przyszłości Europy: Od wizji do konkretnych działań”⁽¹⁾ oraz przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen podczas orędzia o stanie Unii z 2022 r. Europejski panel obywatelski ds. mobilności edukacyjnej był trzecim z organizowanych paneli, w ramach którego odbyły się trzy sesje w dniach 3–5 marca, 24–26 marca i 28–30 kwietnia. Panel ten zorganizowano w kontekście prac przygotowawczych nad wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie mobilności edukacyjnej, aby przedstawić Komisji perspektywę obywateli i poznać ich zalecenia.

„Mobilność edukacyjna” to termin używany w przypadku pobytu osoby za granicą przez określony czas w celu podjęcia nauki w środowisku takim jak uniwersytet, szkoła, a nawet przedsiębiorstwo lub w ramach wymiany młodzieży. Obecnie mobilność edukacyjna jest jednym z podstawowych elementów nowoczesnej edukacji i jednym z kluczowych narzędzi propagowania uczenia się przez całe życie, rozwoju osobistego i zrozumienia międzykulturowego. Nadal jednak zapewnienie, aby mobilność edukacyjna była dostępna, sprzyjająca włączeniu społecznemu i skuteczna dla wszystkich osób uczących się w Unii Europejskiej, wiąże się z poważnymi wyzwaniami.

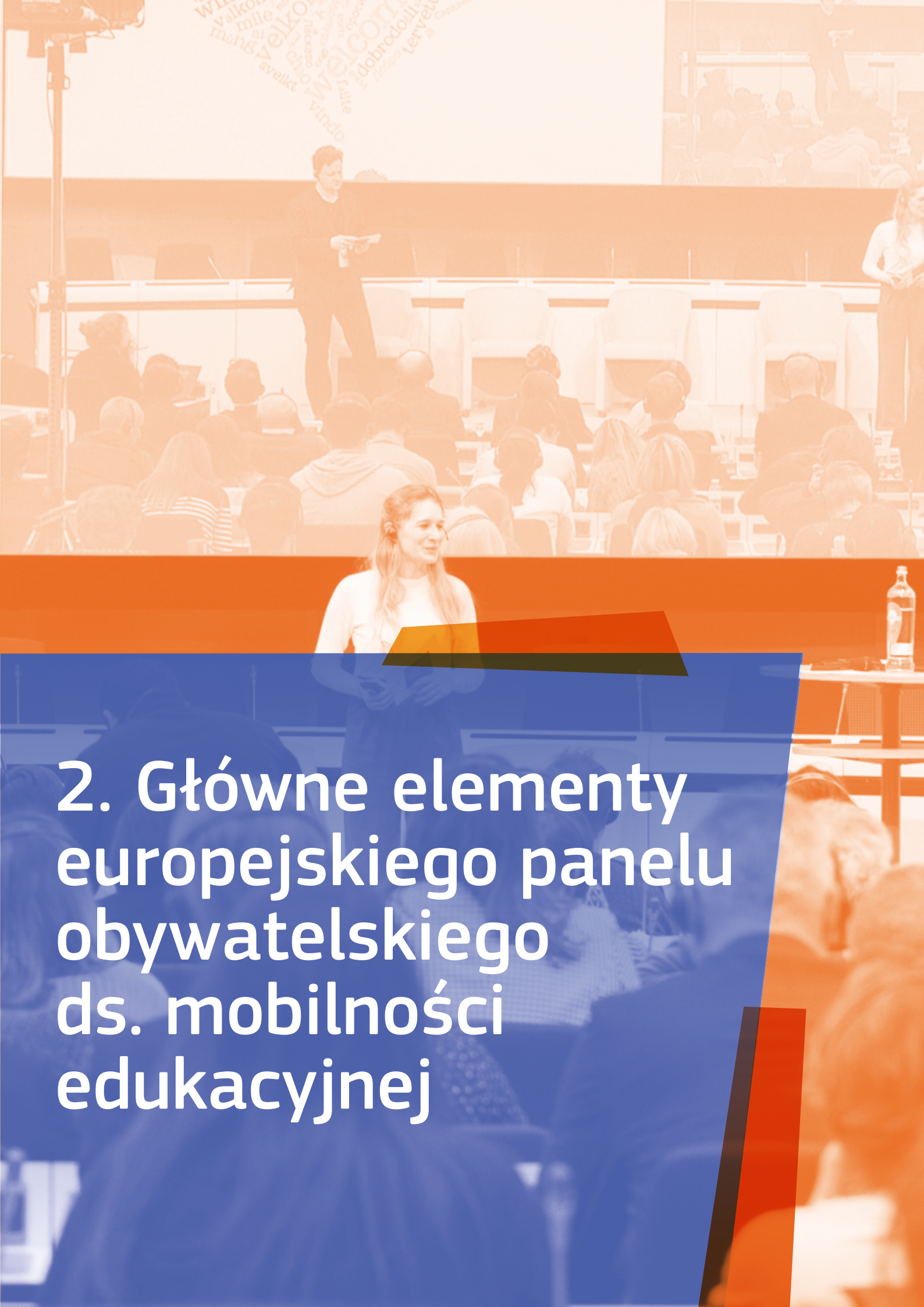
Uznając te wyzwania, UE bierze aktywny udział w propagowaniu mobilności edukacyjnej i wspieraniu państw członkowskich w ich działaniach na rzecz zwiększenia uczestnictwa. Na przykład w strategii na 2025 r. dotyczącej europejskiego obszaru edukacji Komisja określiła ambitne cele, jakimi są faktyczne zapewnienie możliwości mobilności edukacyjnej dla wszystkich oraz automatyczne wzajemne uznawanie efektów uczenia się uzyskanych za granicą. Aby jednak osiągnąć te cele, należy zmierzyć się ze złożonymi wyzwaniami politycznymi związanymi z finansowaniem, umiejętnościami językowymi, uznawaniem oraz integracją społeczną i kulturową. UE odgrywa kluczową rolę w ułatwianiu współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi i innymi zainteresowanymi stronami pozwalającej sprostać tym wyzwaniom i opracować wykonalne rozwiązania.

⁽¹⁾ Komisja Europejska (2022), Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Konferencja w sprawie przyszłości Europy: Od wizji do konkretnych działań, COM(2022) 404 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX<HS>%3A52022DC0404>).

W 2023 r. Komisja postanowiła przedstawić nowy wniosek dotyczący polityki mający na celu propagowanie mobilności edukacyjnej dla wszystkich w europejskim obszarze edukacji. W tym kontekście Komisja zorganizowała europejski panel obywatelski i poprosiła jego uczestników o udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie: **„Co możemy zrobić, aby mobilność edukacyjna była faktycznie dostępna dla wszystkich?”**. Obywateli poproszono, aby określili główne przeszkody dla mobilności edukacyjnej i wskazali działania, które należy podjąć, aby była ona faktycznie dostępna dla wszystkich.

Na podstawie materiałów informacyjnych, wkładu ekspertów, a także debat w grupach roboczych i podczas posiedzeń plenarnych uczestnicy panelu określili i uszeregowali pod względem ważności kwestie istotne z perspektywy nowego wniosku dotyczącego polityki Komisji. W niniejszym sprawozdaniu, w tym w załączniku, streszczono wkład i wyniki przedmiotowego panelu. W niniejszym sprawozdaniu podsumowano główne elementy panelu i wyjaśniono jego ramy metodologiczne, sposób, w jaki koordynowano debaty, wnioski z trzech sesji i dalsze działania. Ponadto określono doświadczenia i sformułowano wnioski dotyczące całego procesu.

2. Główne elementy europejskiego panelu obywatelskiego ds. mobilności edukacyjnej

2.1. LOSOWY WYBÓR I SKŁAD DEMOGRAFICZNY PANELU

Uczestników powyższego panelu zrekrutowano w drodze losowego wyboru, ponieważ jest to sprawiedliwe, spójne i wiarygodne podejście do wyboru osób na potrzeby tego rodzaju procesów partycypacyjnych. Prawidłowo zastosowany wybór losowy pozwala zwiększyć różnorodność i reprezentatywność. Rekrutacja została przeprowadzona przez Kantar Public przy wsparciu 27 krajowych agencji rekrutacyjnych. W większości

państw uczestników rekrutowano telefonicznie przy użyciu losowego cyfrowego wybierania numerów. W niektórych innych państwach zastosowano metody bezpośrednie lub losowy wybór z internetowego panelu probabilistycznego (Luksemburg). Średni wskaźnik akceptacji różnił się w zależności od państwa członkowskiego, przy czym średnia ogólna wyniosła 5,15 proc.

Tabela 1: Struktura demograficzna panelu

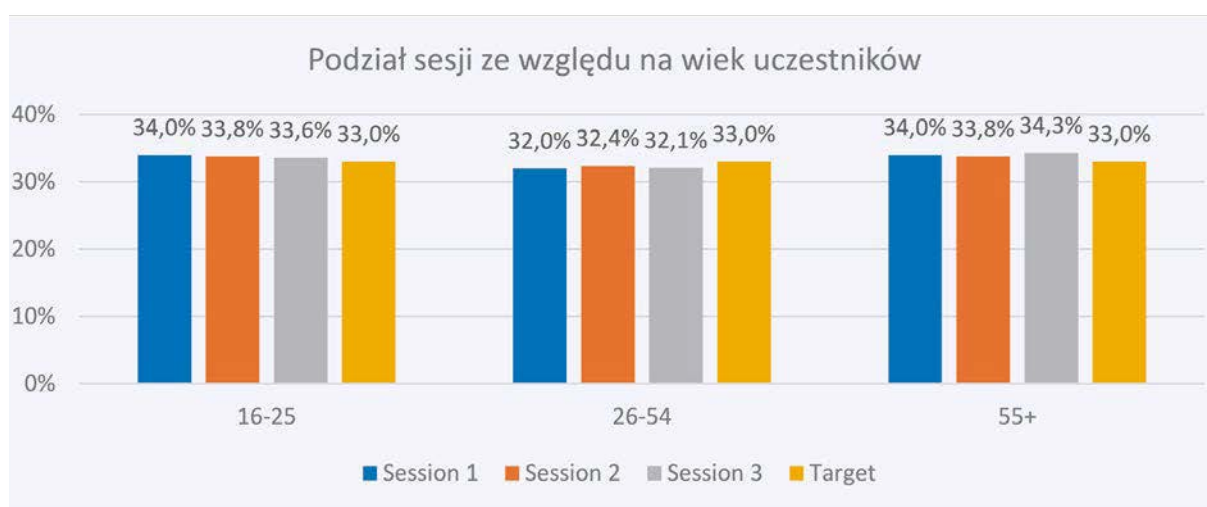
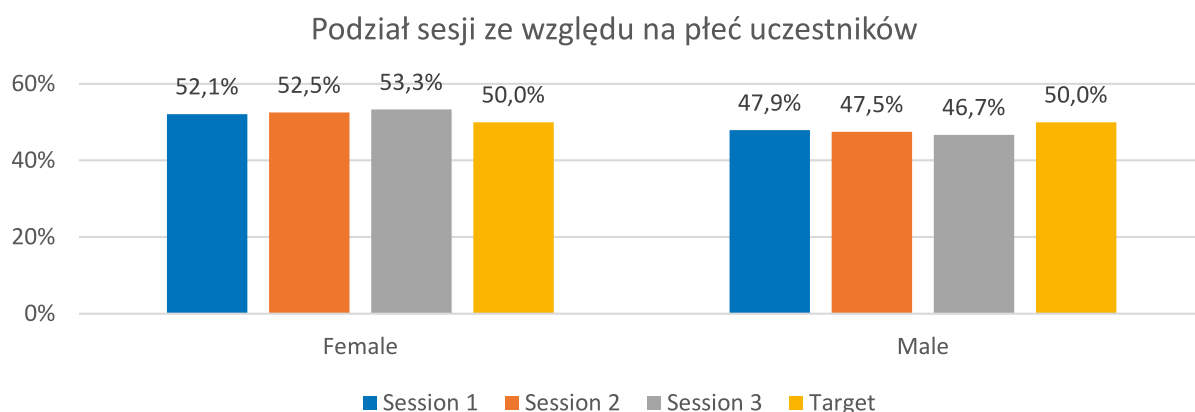
PAŃSTWO	DOCELOWI UCZESTNICY	FAKTYCZNI UCZESTNICY		
		Sesja 1	Sesja 2	Sesja 3
Belgia	5	4	4	4
Bułgaria	4	4	4	4
Czechy	5	5	5	5
Dania	3	3	3	3
Niemcy	19	19	15	14
Estonia	2	2	2	2
Irlandia	3	3	3	3
Grecja	5	5	5	5
Hiszpania	12	12	12	11
Francja	15	15	15	14
Chorwacja	2	2	2	2
Włochy	15	15	15	15
Cypr	2	2	2	2
Łotwa	2	3	3	3
Litwa	2	2	2	2
Luksemburg	2	2	2	2
Węgry	5	5	5	5
Malta	2	2	1	1
Niderlandy	6	4	4	4
Austria	4	4	3	4
Polska	10	10	10	10
Portugalia	5	4	4	4
Rumunia	7	7	7	7
Słowenia	2	2	2	2
Słowacja	3	3	3	3
Finlandia	3	3	3	3
Szwecja	5	4	3	3
Ogółem	150	142	139	137

Tabela 1 zawiera przegląd pożądaney liczby obywateli należących do panelu według państw członkowskich (kwoty dla państw), a także faktyczną liczbę oraz udział uczestników z tych państw w poszczególnych sesjach. Celem było osiągnięcie poziomu reprezentacji państw członkowskich, który jest proporcjonalny do wielkości ich populacji i wyrównany przez założenie udziału co najmniej dwóch obywateli na państwo ⁽²⁾. Innymi słowy, ustalono wysokie cele dla państw o dużej populacji, takich jak Niemcy (19 obywateli), podczas gdy z Malty i Luksemburga zaproszono po dwóch obywateli. Ogólnie rzecz biorąc, odnotowano dobry poziom frekwencji, który zasadniczo odzwierciedlał ustalone cele. W przypadku 22 z 27 państw członkowskich

osiągnięto cele w zakresie uczestnictwa. W ujęciu ogólnym spośród 150 docelowych uczestników 142 obywateli wzięło udział w co najmniej jednej z sesji.

W celu zapewnienia, aby panel odzwierciedlał różnorodność populacji UE w możliwie największym stopniu, docelowe limity uczestników zostały wyznaczone zgodnie z cechami socjodemograficznymi przedstawionymi na rysunku 1 (faktyczny odsetek uczestników odnosi się do 142 obywateli, którzy wzięli udział w co najmniej jednej z sesji). Jednym z wyjątków była decyzja o nadreprezentacji młodzieży w drodze rekrutacji jednej trzeciej panelu w kategorii od 16 do 25 lat, mimo że kategoria ta stanowi mniej niż 33 proc. populacji UE ⁽³⁾.

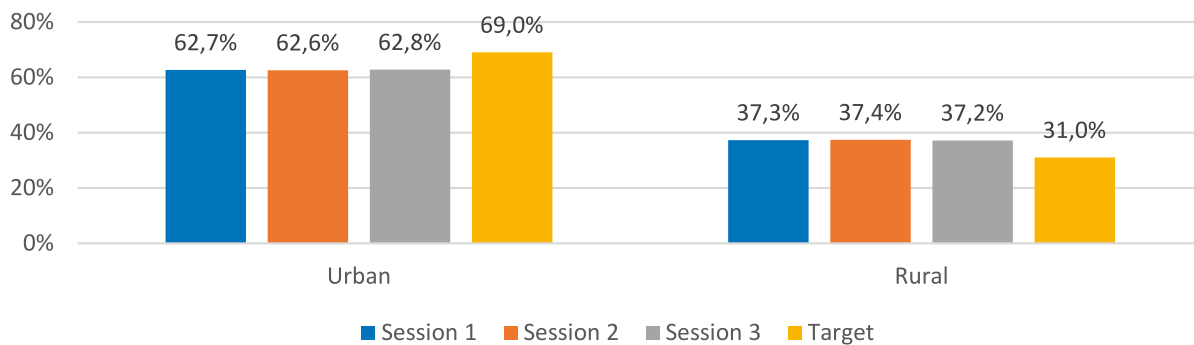
Rysunek 1: Liczby docelowe i faktyczna liczba uczestników na sesję według czterech kryteriów społeczno-demograficznych

⁽²⁾ Limity krajowe określono przy użyciu systemu degresywnej proporcjonalności, który jest stosowany również do obliczania liczby miejsc w Parlamencie Europejskim przypadających na państwo członkowskie.

⁽³⁾ Ta grupa wiekowa stanowi 10,6 proc. populacji UE (Eurostat, 2022 r.).

Liczba uczestników według miejsca zamieszkania

Liczba uczestników według poziomu wykształcenia

2.2. KOMITET STERUJĄCY

Panel został zaprojektowany, zorganizowany i przeprowadzony przez komitet sterujący. Spotykał się on raz w tygodniu, aby decydować o kwestiach koncepcyjnych i organizacyjnych, w tym o metodyce, logistyce i kwestiach związanych z budżetem. Komitet ten składał się z przedstawicieli Komisji oraz wykonawców. Ze strony Komisji wkład w prace komitetu sterującego wniosły trzy dyrekcje generalne (DG): Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej (DG COMM), odpowiadająca za nowy etap zaangażowania obywateli, a w szczególności za metodykę i organizację paneli; Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, odpowiedzialna za politykę kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia dorosłych; oraz Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury odpowiedzialna za mobilność edukacyjną, w tym za przyszły wniosek Komisji dotyczący zaleceń Rady w tej sprawie.

Wykonawcy współpracowali przy opracowywaniu i wdrażaniu nowej generacji europejskich paneli obywatelskich. Rekrutacja obywateli została przeprowadzona przez Kantar Public. VO Europe i MCI były odpowiedzialne za komunikację z obywatelami i udzielanie im pomocy, a także za wszystkie aspekty organizacyjne wspomnianych trzech sesji. Ponadto zgromadzono

ekspertów w celu zaprojektowania i ułatwienia procesu obrad w ramach międzynarodowego zespołu ds. obrad złożonego z Ifok (Niemcy), Missions Publiques (Francja), fundacji Duńska Rada ds. Technologii (Dania) i deliberativa (Hiszpania). Partnerzy zespołu ds. obrad wymienili się swoją wiedzą fachową, aby wspólnie z DG COMM opracować koncepcję całego procesu partycypacyjnego i metodykę każdej sesji. Zespół ds. obrad był odpowiedzialny za sporządzenie dokumentu koncepcyjnego, określenie wraz z trzema dyrekcjami zakresu zadań panelu oraz ustanowienie doradczego Komitetu Wiedzy. Ponadto powyższy zespół – przy wsparciu DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego oraz DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury – zatrudnił i przygotował prelegentów, którzy pomogli obywatelom zrozumieć złożoność wspomnianego zagadnienia i odpowiadali na ich pytania podczas trzech sesji. Zespół ten koordynował również komunikację z obywatelami, a także z zespołem wsparcia na miejscu, pełnił funkcję głównego moderatora i ułatwiał pracę w grupach oraz nadzorował zgłaszanie wyników.

2.3. KOMITET WIEDZY

Zaangażowanie Komitetu Wiedzy złożonego z ekspertów w dziedzinie mobilności edukacyjnej skutkowało zwiększeniem integralności procesu obrad oraz pozwoliło zagwarantować jakość, obiektywność, różnorodność i zrozumiałość informacji przekazywanych obywatelom. Rolą Komitetu Wiedzy było tworzenie i dostarczanie wiedzy, w tym wiedzy fachowej, w celu stworzenia równych warunków działania dla wszystkich uczestników i ułatwienia dyskusji między nimi. Dokonano tego m.in. przez opracowanie zestawu informacji rozpowszechnianego wśród obywateli przed pierwszą sesją. Oparty na faktach wkład polityczny opracowano w ścisłej współpracy z komitetem sterującym.

Komitet Wiedzy pomagał również zespołowi ds. obrad w wykrywaniu oznak niedociągnięć (np. brak debaty), w kwestiach przekrojowych i martwych punktach podczas obrad obywateli (np. potencjalne pokrywanie się pomysłów z istniejącymi inicjatywami UE lub obszary, w których proponowane działania niekoniecznie były poparte dowodami). Komitet Wiedzy zaangażował się także w weryfikację informacji oraz odpowiadał na pytania obywateli podczas sesji i po ich zakończeniu, przy wsparciu Ośrodka Wiedzy i Informacji, w czym uczestniczyli również inni eksperci z Komisji. Ponadto komitet ten wspierał zespół ds. obrad w jego działaniach mających na celu pogrupowanie wyników obywateli w pierwszej sesji (poświęconej przeszkodom utrudniającym mobilność edukacyjną sprzyjającą włączeniu społecznemu) w główne kategorie przeszkód, korzystając ze swojej wiedzy i doświadczenia w zakresie mobilności edukacyjnej.

Komitet Wiedzy składał się z pięciu członków wybranych przez komitet sterujący na podstawie następujących kryteriów: wiedzy fachowej obejmującej szeroki zakres dziedzin wiedzy; szerokiego uznania wiedzy fachowej i doświadczenia tych członków w odnośnej dziedzinie, zarówno wśród zainteresowanych stron, jak i innych ekspertów; umiejętności zrozumienia, uznania i przekazania różnych poglądów na odnośny temat, w tym możliwych kompromisów; zróżnicowania pod względem płci, narodowości i przynależności. Ponadto dwóch przedstawicieli z DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury wypowiedziało się na temat polityki UE.

Członkami Komitetu Wiedzy byli:

- Gina Ebner, Europejskie Stowarzyszenie Kształcenia Dorosłych;
- Mantas Pupinis, dyrektor ds. partnerów i badań, PPMI, Litwa;
- Juan Rayón González, Erasmus Student Network (ESN);
- Mika Saarinen, fińska agencja narodowa programu Erasmus+ (EDUFI), Finlandia;
- Beatriz Tourón, agencja narodowa programu Erasmus+, Hiszpania;
- Fabienne Metayer, kierownik sektora, Dział Koordynacji Programu Erasmus+, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (członek rotacyjny);
- Giedrius Sudikas, Dział Koordynacji Programu Erasmus+, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (członek rotacyjny).

2.4. OŚRODEK WIEDZY I INFORMACJI

Utworzono Ośrodek Wiedzy i Informacji (Knowledge and Information Centre, KIC), który odpowiadał na pytania i prośby o wyjaśnienia przesyłane przez obywateli w trakcie obrad. W skład KIC weszli eksperci z DG ds. Komunikacji Społecznej, DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego oraz DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, których poproszono o udzielenie odpowiedzi na temat odpowiednich

obszarów polityki wraz z członkami Komitetu Wiedzy i innymi ekspertami. Podczas trzech sesji panelu KIC udzielił pisemnych odpowiedzi na pytania zadane przez obywateli. W trakcie trzeciej sesji członkowie KIC przeprowadzili krótkie interwencje w trzech grupach roboczych, aby wyjaśnić wszelkie pozostałe kwestie, zanim obywatele sformułowali ostateczne zalecenia.

2.5. PRELEGENCI

Oprócz członków Komitetu Wiedzy zaproszono kilka zainteresowanych stron i kilku ekspertów do przedstawienia swojej wiedzy i doświadczeń w zakresie mobilności edukacyjnej oraz do udzielenia odpowiedzi na pytania obywateli. Prelegenci przedstawili poszczególne sektory mobilności edukacyjnej (mobilność szkolna, mobilność młodzieży, kształcenia i szkolenia zawodowego za granicą i mobilność dorosłych). Przedstawili informacje na temat istniejących programów mobilności na szczeblach unijnym i krajowym, wyzwania stojących przed różnymi grupami w dostępie

do mobilności edukacyjnej oraz możliwych środków mających na celu poprawę dostępu do mobilności edukacyjnej, zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i na szczeblu UE. Zwrócili również uwagę na kompromisy między tymi środkami i przekazali obywatelom informacje zwrotne na temat swojej pracy. Komitet Wiedzy zagwarantował, aby wiedza przedstawiana obywatelom była zrównoważona, adekwatna i wystarczająco reprezentatywna w odniesieniu do głównych stanowisk decydentów i zainteresowanych stron w UE. Poniżej przedstawiono prelegentów.

Tabela 2: Lista prelegentów podczas trzech sesji

SESJA 1	
Komisja Europejska	Marija Gabriel , komisarz do spraw innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży (do maja 2023 r.)
	Pia Ahrenkilde Hansen , dyrektor generalna, DG ds. Komunikacji Społecznej
	Richard Kühnel , dyrektor, Przedstawicielstwa i Komunikacja w Państwach Członkowskich, DG ds. Komunikacji Społecznej
	Ute Haller-Block , kierownik działu, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Jutta König-Georgiades , Dział Dialogu Obywatelskiego, DG ds. Komunikacji Społecznej
Eksperti zewnętrzni	Gina Ebner , sekretarz generalna, Europejskie Stowarzyszenie Kształcenia Dorosłych
	Ismael Páez Civico , Europejskie Forum Młodzieży
	Juan Rayón González , przewodniczący Erasmus Student Network
	Mika Saarinen , dyrektor, fińska agencja narodowa programu Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torrado , doradczynie ds. edukacji, hiszpańska agencja narodowa programu Erasmus+ (SEPIE)
SESJA 2	
Komisja Europejska	Sophia Eriksson Waterschoot , dyrektor ds. młodzieży, edukacji i programu Erasmus+, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Ute Haller-Block , kierownik działu, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
Blok przekrojowy	Mantas Pupinis , dyrektor ds. badań w PPMI i kierownik aktualnie realizowanego projektu pt. „Badanie na temat wspierania mobilności edukacyjnej: postępy, przeszkody i dalsze działania”
	Mika Saarinen , dyrektor, fińska agencja narodowa programu Erasmus+ (EDUFI)
Blok tematyczny 1: Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie wyzwań i barier wynikających z postaw indywidualnych i społecznych	Gregorio Blanco Martin , kierownik Zakładu Języka Angielskiego i koordynator ds. Erasmus, szkoła ponadpodstawowa im. Gabriela Alonsa de Herrery (Instituto de Enseñanza Secundaria Gabriel Alonso de Herrera)
	Irina Ferencz , dyrektorka, Stowarzyszenie Współpracy Akademickiej
	Wim Gabriels , dyrektor i koordynator ds. włączenia społecznego i udziału w mobilności, Erasmus Student Network
	Christoph van Mol , adiunkt, Uniwersytet w Tilburgu
Blok tematyczny 2: Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie kontekstowych i środowiskowych wyzwań i barier	Gina Ebner , sekretarz generalna, Europejskie Stowarzyszenie Kształcenia Dorosłych
	Ewa Krzaklewska , adiunkt, Uniwersytet Jagielloński
	Ruben Sansom , koordynator ds. czystej mobilności, Generation Climate Europe
	Brikena Xhomaqi , dyrektorka, Platforma na rzecz uczenia się przez całe życie
Blok tematyczny 3: Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie instytucjonalnych i politycznych wyzwań i barier	Vito Borelli , szef zespołu, Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Audrey Frith , dyrektorka, Eurodesk Brussels Link
	Søren Kristensen , konsultant, Techne
	Chiara Riondino , kierownik działu, DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego

SESJA 3	
Komisja Europejska	Nicolas Schmit , komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych
	Sophia Eriksson Waterschoot , dyrektor ds. młodzieży, edukacji i programu Erasmus+, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Colin Scicluna , szef gabinetu wiceprzewodniczącej Dubravki Šuicy
	Ute Haller-Block , kierownik Działu ds. Koordynacji Programu Erasmus+, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Fabienne Metayer , kierownik sektora, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
Eksperti zewnętrzni	Marta Gutierrez Benet , kierownik sektora, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury
	Kostis Giannidis , były przewodniczący Erasmus Student Network
	Juliette Ibarondo Lasa , Europejska Federacja na rzecz Kształcenia Międzykulturowego
	Davide Muraro , Europejskie Stowarzyszenie Kształcenia Dorosłych
	Mantas Pupinis , dyrektor ds. badań w PPMI i kierownik projektu pt. „Badanie na temat wspierania mobilności edukacyjnej: postępy, przeszkody i dalsze działania”
	Mika Saarinen , dyrektor, fińska agencja narodowa programu Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torrado , doradczyni ds. edukacji, hiszpańska agencja narodowa programu Erasmus+ (SEPIE)

2.6. GŁÓWNI MODERATORZY

Dwóch głównych moderatorów prowadziło obywateli przez wszystkie trzy sesje i kierowało dyskusjami podczas posiedzenia plenarnego. Dostarczali oni informacji na temat ogólnego celu panelu oraz metodyki poszczególnych sesji, a także aspektów organizacyjnych. Główni moderatorzy wspomagali także przebieg debat między prelegentami będącymi ekspertami, zapewniali rzetelne i bezstronne przekazywanie wiedzy pod-

czas dyskusji oraz ułatwiali zadawanie pytań i udzielanie odpowiedzi między ekspertami a obywatelami. Ponadto główni moderatorzy zebrali wszystkie wyniki podczas końcowych posiedzeń plenarnych w ramach każdej sesji. Głównymi moderatorami byli:

- Camille Dobler (Missions Publiques),
- Malte Frøslee Ibsen (fundacja Duńska Rada ds. Technologii).

2.7. MODERATORZY

Obywatele pracowali w 12 grupach roboczych, z których każdą moderowało i wspomagało dwóch członków zespołu ds. obrad: jeden doświadczony moderator i jeden asystent. Zadaniem moderatorów było prowadzenie dyskusji w grupach roboczych i umożliwienie płynnej organizacji pracy przez:

- wprowadzenie przyjaznej atmosfery pełnej wzajemnego szacunku w celu promowania zrównoważonego wkładu wszystkich uczestników;
- zapewnienie, aby wszystkich obywateli poinformowano o ogólnym procesie, i pokierowanie obywatelami w trakcie pracy grupowej;
- zadbanie o to, by cele sesji grup roboczych zostały zrealizowane, tzn. ułatwienie wykrywania konfliktów i nieporozumień między obywatelami oraz sprzyjanie podejmowaniu debaty i osiągnięciu konsensusu między obywatelami;
- przestrzeganie harmonogramu, sporządzanie notatek i konsolidację wyników obrad w wielojęzycznych i wzajemnie powiązanych dokumentach roboczych;
- przyporządkowywanie wniosków składanych przez obywateli w grupach roboczych do zespołu wsparcia lub ekspertów, na przykład przez przyjmowanie oczekujących uwag lub pytań;
- udział w sesjach podsumowujących z zespołem ds. obrad.

Moderatorzy zostali zatrudnieni przez ifok, Missions Publiques lub fundację Duńska Rada ds. Technologii. Podczas dyskusji w grupach roboczych moderatorzy ci byli wspierani przez asystentów moderatorów, do których należeli głównie brukselscy studenci i stażyści. Wszyscy moderatorzy i asystenci postępowali zgodnie ze wspólnymi instrukcjami zawartymi w przewodniku dotyczącym moderacji i dokumencie wdrożeniowym (po jednym na sesję). Przed każdą sesją uczestniczyli w dwóch specjalnych spotkaniach informacyjnych i szkoleniowych.

2.8. OBSERWATORZY

Prace panelu mogła śledzić ograniczona liczba obserwatorów. Miało to na celu zagwarantowanie przejrzystości i widoczności tego innowacyjnego formatu demokratycznego, przy jednoczesnym zachowaniu bezpiecznej przestrzeni dla uczestniczących obywateli, co ma zasadnicze znaczenie dla wiarygodnego środowiska debaty. Obserwatorzy ci mogli uczestniczyć w dyskusjach na sesjach plenarnych i w grupach roboczych oraz śledzić te dyskusje. Maksymalna liczba obserwatorów dopuszczonych do każdej grupy roboczej wynosiła trzy osoby.

Wewnętrzni obserwatorzy wywodzili się również spośród partnerów i instytucji organizujących (np. pracownicy Sekretariatu Generalnego, DG ds. Komunikacji Społecznej, DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego oraz DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury). Do obserwatorów zewnętrznych należeli badacze (z uniwersytetów lub ośrodków analitycznych), podmioty społeczeństwa obywatelskiego, przedstawiciele mediów i inne zainteresowane strony. Za zgodą zainteresowanych obywateli obserwatorzy zewnętrzni mogli przeprowadzać z nimi wywiady wyłącznie w celach badawczych, o ile nie utrudniało to przebiegu paneli.

3. Ramy metodologiczne i poszczególne sesje

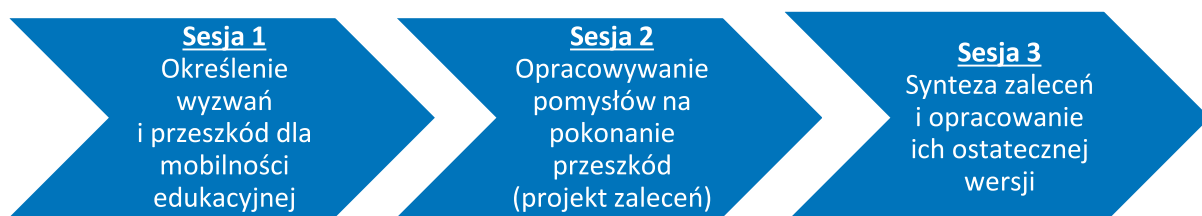

3.1. RAMY METODOLOGICZNE

Panel obejmował trzy sesje o różnych celach:

- Podczas pierwszej sesji (na miejscu w Brukseli) uczestnikom przedstawiono omawianą kwestię, mogli oni się poznać oraz zbudować poczucie wspólnoty i wzajemnego zaufania. Otrzymali oni wstępne uwagi od ekspertów, a następnie zostali poproszeni o określenie grup docelowych z punktu widzenia mobilności edukacyjnej. Następnie zebrali wyzwania i przeszkody w dostępie do mobilności edukacyjnej oraz ustalili ich priorytety za pomocą ćwiczenia rozwijania postaci – powszechnej metody design thinking. Innymi słowy, osoby te poproszono o „wyjście poza siebie” poprzez tworzenie i opisywanie różnorodnych fikcyjnych postaci uosabiających typowych lub nietypowych obywateli UE, a także o zastanowienie się nad szansami i przeszkodami, jakie mogą napotkać w związku z mobilnością edukacyjną.
- Druga sesja odbywała się online i poświęcono ją głębszemu zrozumieniu tej kwestii. Głównym celem tej sesji było zachęcenie uczestników do wymiany pomysłów i perspektyw, określenie obszarów konsensusu i sporu oraz sformułowanie wstępnych pomysłów na zalecenia w ramach trzech oddzielnych bloków tematycznych.
- Trzecia i ostatnia sesja (na miejscu w Brukseli) była poświęcona opracowywaniu zaleceń na podstawie pomysłów i spostrzeżeń uzyskanych podczas pierwszych dwóch sesji i była wspierana za pośrednictwem dalszego wkładu ekspertów. Ta trzecia sesja pozwoliła zapewnić, aby panel opracował konkretne zalecenia, które można przekazać Komisji i udostępnić odpowiednim zainteresowanym stronom.

Rysunek 2: Ogólny przeptyw metodologiczny europejskiego panelu obywatelskiego ds. mobilności edukacyjnej

Podczas całego panelu było dużo czasu na budowanie grup i wymianę poglądów, zarówno podczas sesji plenarnych, jak i pracy w grupach. Strukturę sesji zaprojektowano tak, aby zachęcić uczestników do interakcji i zapewnić, by wszystkie głosy zostały wysłuchane. Ponieważ panele odbywały się w wielojęzycznym otoczeniu, uczestnicy mogli zawsze wypowiadać się w swoim

języku ojczystym dzięki tłumaczeniu ustnemu. Grupy robocze utworzono w sposób pozwalający zapewnić wystarczającą różnorodność geograficzną przez połączenie w ich ramach większych i mniejszych państw oraz maksymalnie pięciu różnych języków. Moderatorzy mieli możliwość prowadzenia dyskusji w swoim języku ojczystym lub w języku angielskim.

3.2. SESJA 1: PROCES I WYNIKI

Pierwsza sesja odbyła się w dniach 3–5 marca 2023 r. w Brukseli. Podczas tej sesji przedstawiono temat i kontekst panelu. Uczestnicy poznali się nawzajem i zaznajomili się z zasadami prowadzenia konstruktywnej dyskusji. Następnie rozwijali zrozumienie grup docelowych, których dotyczy zwiększona mobilność edukacyjna w Europie, oraz wyzwań utrudniających osiągnięcie tego celu. Przedstawiciele Komisji i prelegenci zewnętrzni pomogli uczestnikom lepiej zrozumieć

istniejące programy i niektóre z wyzwań związanych z zapewnieniem wszystkim możliwości mobilności edukacyjnej. Celem pierwszej sesji była wymiana i mapowanie osobistych doświadczeń związanych z mobilnością edukacyjną, określenie grup docelowych i przeszkód utrudniających działania w zakresie mobilności edukacyjnej, które uczestnicy uważają za istotne dla dalszych dyskusji na nadchodzących sesjach.

Dzień 1 (piątek 3 marca)

Pierwszego dnia obywateli powitali główni moderatorzy oraz przedstawicielki Komisji Europejskiej: **Marija Gabriel** (ówczesna komisarz ds. innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży) oraz **Pia Ahrenkilde Hansen** (dyrektor generalna, DG ds. Komunikacji Społecznej). Podkreśliły one wagę panelu i przedstawiły unijną wizję sektora kształcenia i szkolenia. Następnie główni moderatorzy przedstawili porządek obrad sesji 1, a także kolejnych sesji. Po kilku grach integracyjnych **Jutta König-Georgiades** (DG ds. Komunikacji Społecznej) krótko przedstawiła organy UE oraz proces decyzyjny i legislacyjny. Następnie **Ute Haller-Block** (DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu

i Kultury) szczegółowo przedstawiła temat panelu. Mobilność edukacyjna była dokładniej analizowana z perspektywy własnych doświadczeń obywateli z nauką i szkoleniami w kraju i za granicą, wraz z ich „utrąconymi szansami” na mobilność edukacyjną. Członkowie Komitetu Wiedzy komentowali i omawiali indywidualne doświadczenia. Jednocześnie przedstawili oni własne, bardziej ogólne informacje na temat różnych rodzajów mobilności edukacyjnej: mobilności szkolnej, mobilności młodzieży, kształcenia i szkolenia zawodowego za granicą, mobilności dorosłych oraz mobilności studentów.

Marija Gabriel wita obywateli.

Dzień 2 (sobota 4 marca)

Drugiego dnia uczestnicy pracowali w 12 równoległych grupach roboczych, których obrady były tłumaczone symultanicznie i prowadzone przez doświadczonych moderatorów. Grupy robocze przedstawiły wyniki swoich obrad w wielojęzycznych arkuszach, które zostały następnie powiązane z wynikami obrad innych grup roboczych. Uczestnicy panelu podzielili się najpierw przeszłymi i obecnymi doświadczeniami związanymi z mobilnością edukacyjną i zastanowili się nad definicją i różnymi rodzajami mobilności edukacyjnej. W grupach roboczych dyskutowano na temat grup docelowych mobilności edukacyjnej i stworzono opis postaci je reprezentujących, ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki osób, które mogłyby w największym stopniu skorzystać ze zwiększonej

mobilności edukacyjnej. Każda grupa robocza opracowała 2–6 postaci reprezentujących te grupy docelowe. Postacie te wykorzystano do określenia wyzwań i przeszkód dla kluczowych grup docelowych. Grupy rozmawiały również o przyszłych trendach i zmianach społecznych, które mogą mieć wpływ na mobilność edukacyjną. Zaczęły również omawiać realne rozwiązania i czynniki umożliwiające ich realizację. Przez cały dzień w Ośrodku Wiedzy i Informacji uczestnicy mogli zadawać pytania ekspertom. Po zakończeniu pracy w sobotę przez uczestników członkowie komitetu ds. wiedzy i inni eksperci na miejscu, wraz z członkami zespołu ds. obrad, pogrupowali łącznie 54 postacie utworzone w grupach roboczych, co doprowadziło do powstania 12 odrębnych zbiorów postaci.

Dzień 3 (niedziela 5 marca)

Trzeciego dnia każda grupa uczestników otrzymała jeden klaster postaci (od 2 do 7 postaci na klaster). Do każdej postaci przypisano zdjęcie profilowe wygenerowane przez program sztucznej inteligencji (AI) DALL-E w oparciu o opisy demograficzne sporządzone przez grupy. Ostatnim krokiem prac w grupach roboczych było podsumowanie i zidentyfikowanie przekrojowych wyzwań i przeszkód dla danego zbioru grupy wytypowanych postaci. Uczestnicy przygotowali się również do sesji 2 i zgromadzili pytania i uwagi przydatne

w kolejnej sesji. Podczas zamykającej sesji plenarnej rzecznicy 12 grup roboczych przedstawili główne przeszkody dla mobilności edukacyjnej, które zgrupowano na tablicy przez rzecznika i głównych moderatorów. Po prezentacjach eksperci przedstawili reakcje i uwagi dotyczące pracy panelu. Uwagi końcowe i pożegnanie wygłosił **Richard Kühnel**, dyrektor Dyrekcji Przedstawicielstwa i Komunikacja w Państwach Członkowskich Komisji Europejskiej.

Poniżej przedstawiono formalny porządek obrad pierwszej sesji.

Piątek (3.3)	POSIEDZENIE PLENARNE
14.30–15.00	Słowo powitalne i przemówienia wprowadzające: — Mariya Gabriel , komisarz do spraw innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury — Pia Ahrenkilde Hansen , dyrektor generalna, DG ds. Komunikacji Społecznej
15.00–15.40	Wprowadzenie do panelu obywatelskiego: po co tu jesteśmy?
15.40–15.55	Wspólne zdjęcie
15.55–16.15	Wprowadzenie do tematu I panelu (przedstawienie własnych doświadczeń)
16.15–16.45	Przerwa na kawę
16.45–18.30	Wprowadzenie do tematu II panelu (wymiana doświadczeń i dyskusja panelowa)
Sobota (4.3)	GRUPY ROBOCZE
9.30–11.00	Poznajmy się: wartości i doświadczenia związane z mobilnością edukacyjną
11.00–11.30	Przerwa na kawę
11.30–13.00	Mobilność edukacyjna dla wszystkich: określenie grup docelowych
13.00–14.30	Przerwa obiadowa
14.30–16.15	Określenie obecnych wyzwań i przeszkód
16.15–16.45	Przerwa na kawę
16.45–18.00	Analiza przyszłych tendencji
Niedziela (5.3)	GRUPY ROBOCZE I SESJA PLENARNA
9.30–11.00	Grupy robocze: przygotowanie do sesji plenarnej i zbieranie pytań
11.00–12.00	Przerwa na kawę i przeniesienie pracy w grupach roboczych do sal konferencyjnych
12.00–13.20	Sesja plenarna: prezentacje grup roboczych, uwagi i dyskusje na temat pytań i odpowiedzi
13.20–13.40	Podsumowanie i informacje na temat kolejnych sesji

3.3. SESJA 2: PROCES I WYNIKI

Druga sesja panelu odbyła się online w dniach 24–26 marca 2023 r. Celem było przedstawienie przez obywateli rozwiązań umożliwiających przezwycięzenie wyzwań i barier wskazanych na sesji 1 oraz opracowanie zaleceń, aby mobilność edukacyjna stała się bardziej włączająca. Aby ustrukturyzować pracę podczas sesji, Komitet Wiedzy pogrupował 36 wyzwań i przeszkód dla mobilności edukacyjnej zebranych podczas pierwszej sesji w trzy „bloki tematyczne”.

- **Blok tematyczny 1.** Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie wyzwań i barier (osobistych, psychologicznych i w podejmowaniu decyzji) wynikających z postaw **indywidualnych i społecznych**.

Dzień 1 (piątek 24 marca)

W pierwszym dniu główni moderatorzy i **Sophia Eriksson Waterschoot** (DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury) powitali obywateli na sesji online. Zaraz potem **Ute Haller-Block** (DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury) wypowiadała się na temat wniosków wypracowanych podczas pierwszej sesji i określiła oczekiwania, jakie Komisja żywi w związku z obradami panelu. Następnie poproszono **Mantasa Pupinisa** (PPMI) o wyjaśnienie, w jaki sposób Komitet Wiedzy pogrupował wyniki sesji 1 w trzech blokach tematycznych. Przedstawił on wstępny przegląd dylematów i kompromisów leżących u podstaw tych wyzwań, które określił Komitet ds. Wiedzy. Aby uzupełnić tę pierwszą turę danych, **Mika Saarinen** (EDUFI) przekazał obywatelom informacje na temat programu Erasmus+ i innych istniejących programów mobilności edukacyjnej w celu osadzenia prac panelu w określonym kontekście. Odbyły się potem trzy dyskusje panelowe, podczas których czworo prelegentów omówiło każdy blok tematyczny, pokazując różne per-

- **Blok tematyczny 2.** Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie **kontekstowych i środowiskowych** wyzwań i barier (kulturowych, społecznych i językowych).
- **Blok tematyczny 3.** Rozwiązywanie dylematów oraz pokonywanie **instytucjonalnych i politycznych** wyzwań i barier (ekonomicznych, finansowych i związanych z brakiem dostępu do informacji).

Urzednicy Komisji i prelegenci z różnych zewnętrznych organizacji przedstawili informacje o barierach zebrane od obywateli i zaproponowali rozwiązania, które mogłyby zaradzić takim przeszkodom; szczególną uwagę poświęcili dylematom i kompromisom. Po wielokrotnym przeprowadzeniu „wzajemnej oceny”, w którym obywatele, podzieleni na 12 grup roboczych, dokonali przeglądu swoich prac, przedstawiono projekt 45 zaleceń.

spektywy oraz dokonując przeglądu możliwych rozwiązań, powstających dylematów i kwestii, będących przedmiotem każdego z odpowiednich bloków tematycznych. Zwieńczeniem każdej dyskusji panelowej była możliwość zadawania pytań przez uczestników. Na koniec spotkania główni moderatorzy podali wstępny program wydarzeń zaplanowanych na weekend i przypomnieli nadzędne cele przyświecające panelowi.

Dzień 2 (sobota 25 marca)

Drugiego dnia uczestnicy pracowali równolegle w 12 grupach roboczych, których obrady były tłumaczone symultanicznie i prowadzone przez doświadczonych moderatorów. Osoby sporządzające notatki dokumentowały ten proces w wielojęzycznych arkuszach kalkulacyjnych, co umożliwiło uczestnikom śledzenie treści opracowanych w ich grupie w ich językach ojczystych. Wszystkie grupy rozpoczęły dzień od wnikliwej analizy kwestii, których dotyczył pierwszy blok tematyczny, tj. przezwycięzania barier psychologicznych i takich, które wynikają z postaw społecznych. Grupy wspólnie ustaliły przekrojowy zakres elementów, o których należy pa-

miętać podczas opracowywania projektów zaleceń dotyczących pokonywania wyzwań kontekstualnych (blok tematyczny 2) oraz instytucjonalnych i politycznych (blok tematyczny 3). Następnie każda grupa robocza stworzyła projekt jednego lub dwóch zaleceń dla każdego z dwóch bloków tematycznych. Po południu każda grupa wysłała jednego ambasadora do innej grupy roboczej, aby przedstawić swoje projekty zaleceń i otrzymać informację zwrotną na ich temat. Przez cały dzień w Ośrodku Wiedzy i Informacji uczestnicy mogli zadawać pytania ekspertom. Odpowiedzi udzielono w sobotę po południu lub w niedzielę rano.

Dzień 3 (niedziela 26 marca)

W niedzielę rano uczestnicy podsumowywali w grupach roboczych informacje zwrotne uzyskane od pozostałych grup, a w stosownych przypadkach także od ekspertów. Zaowocowało to sporządzeniem 45 projektów zaleceń przez 12 grup roboczych. Każda z grup wyłoniła jednego rzecznika na sesję plenarną, która była kolejnym punktem programu. Każdy rzecznik prezentował przed całym panelem po dwa zalecenia opracowane w jego grupie. Po tych prezentacjach oby-

watele otrzymali informacje zwrotne od **Miki Saari-nena** (EDUFI) i **Uty Haller-Block** (DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury). Uczestnicy z kolei mogli zadawać pytania dwojgu wspomnianym prelegentom i dzielić się opiniami na temat trwającej sesji, używając trzech pytań pomocniczych w aplikacji Slido. Na koniec uczestnicy otrzymali przegląd ostatniej sesji i zarys dalszych działań.

Poniżej przedstawiono pełny program tej sesji.

Piątek (24.3)	POSIEDZENIE PLENARNE
14.30–14.50	Powitanie, prezentacja wniosków z sesji 1 i przedstawienie programu wydarzeń sesji 2
14.50–15.35	Od barier do rozwiązań na rzecz mobilności edukacyjnej dla wszystkich Prelegenci z Komisji i Komitetu Wiedzy
15.35–15.55	Przerwa
15.55–16.40	Blok tematyczny 1: Pokonywanie barier osobistych i psychologicznych Wywiady z ekspertami oraz sesja pytań i odpowiedzi
16.40–17.20	Blok tematyczny 2: Pokonywanie barier kulturowych, społecznych i językowych Wywiady z ekspertami oraz sesja pytań i odpowiedzi
17.20–17.40	Przerwa
17.40–18.20	Blok tematyczny 3: Pokonywanie barier informacyjnych, ekonomicznych i finansowych Wywiady z ekspertami oraz sesja pytań i odpowiedzi
18.20–18.30	Dalsze działania i uwagi końcowe
Sobota (25.3)	GRUPY ROBOCZE
9.30–9.45	Czas na zapoznanie się i integrację
9.45–11.00	Część 1: Praca w grupach nad projektami zaleceń (blok tematyczny 1)
11.00–11.30	Przerwa
11.30–13.00	Część 2: Praca w grupach nad projektami zaleceń (bloki tematyczne 2 i 3)
13.00–14.30	Przerwa obiadowa
14.30–16.00	Część 3: Praca w grupach nad projektami zaleceń (bloki tematyczne 2 i 3)
16.00–16.30	Przerwa
16.30–18.00	Część 4: Wymiana informacji zwrotnych między grupami
Niedziela (26.3)	GRUPY ROBOCZE
9.30–11.15	Część 5: Synteza projektów zaleceń
11.15–11.30	Przerwa
	Posiedzenie plenarne
11.30–12.40	Prezentacje grup i komentarz
12.40–12.55	Przerwa
12.55–13.20	Reakcje ekspertów na pracę wykonaną podczas sesji 2, interakcje oraz sesja pytań i odpowiedzi
13.20–13.30	Podsumowanie i uwagi końcowe

3.4. SESJA 3: PROCES I WYNIKI

Przed trzecią sesją projekty 45 zaleceń obywatelskich pogrupowano wokół podobnych tematów (np. nauka języków, informacja i świadomość, zachęcanie firm i pracowników) i przypisano je do 12 grup roboczych. Jednocześnie eksperci i osoby odpowiedzialne za zasoby przekazały pisemne informacje zwrotne na temat każdego z zaleceń. Podczas trzeciej i ostatniej

sesji obywatele zintegrowali informacje zwrotne od ekspertów i innych grup roboczych, połączyli podobne pomysły i sfinalizowali zalecenia. Na zakończenie sesji obywatele ustosunkowali się do każdego zalecenia w ramach procedury oceny końcowej na posiedzeniu plenarnym.

Dzień 1 (piątek 28 kwietnia)

W pierwszym dniu tej ostatniej sesji główni moderatory, **Nicolas Schmit** (komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych) i **Sophia Eriksson Waterschoot** (DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury) ponownie powitali wszystkich obywateli na panelu. Po przemówieniach powitalnych **Mantas Pupinis** (PPMI) przedstawił informacje na temat prac Komitetu Wiedzy między drugą a trzecią sesją. W trakcie następującej po tym przerwy obywatele poproszono o uszeregowanie pod względem ważności sektorów mobilności edukacyjnej i tematów polityki omawianych przez panel. Zadanie to zrealizowali za pomocą wykresów słupkowych online, na których rozdzielili „jednostki budżetowe” na 13 kategorii wskazujących obszary mobilności edukacyjnej, które powinny otrzymać większe finan-

sowanie. Po przerwie obywatele podzielono na dwie podsesje plenarne. Podczas każdej podsesji plenarnej grupy robocze otrzymały od czterech ekspertów informacje zwrotne na temat projektów zaleceń, które im przydzielono. W swoich uwagach eksperci podkreślili możliwości udoskonalenia projektów zaleceń obywateli i odpowiedzieli na pytania obywateli. Pod koniec dnia obywatele ponownie zebrał się na sesji plenarnej, aby podsumować główne punkty, które pojawiły się podczas podsesji plenarnych, i omówić wyniki ćwiczenia z wykresami słupkowymi online jako podstawę prac w grupach w sobotę. Ćwiczenie wyraźnie wskazało na podstawowe znaczenie propagowania nauki języków i mobilności dorosłych dla obywateli.

Dzień 2 (sobota 29 kwietnia)

Drugiego dnia obywatele podzielono na te same grupy robocze, co podczas dwóch poprzednich sesji. Podobnie jak wcześniej dyskusjami w grupach roboczych kierowali doświadczeni moderatorzy i ułatwiali je tłumaczenie symultaniczne. Przez cały dzień każda grupa robocza pracowała nad przydzielonymi jej kilkoma projektami zaleceń sformułowanymi podczas drugiej sesji. Grupy poproszono o połączenie podobnych zaleceń i uwzględnienie informacji zwrotnych ekspertów w celu opracowania odpowiednich zaleceń. Aby proces ten był łatwiejszy, każdą grupę odwiedzili inni obywatele w celu przedstawienia zaleceń opracowanych przez inne grupy. Ponadto w godzinach popołudniowych eksperci odwiedzili grupy robocze, które uznały to za konieczne, aby odpowiedzieć na pytania lub rozwiązać wątpliwości utrudniające finalizację zaleceń. Pod koniec dnia moderatorzy odegrali kluczową rolę, dopilnowując, aby zalecenia zostały sfinalizowane i przyjęte w danej grupie z zachowaniem zasady konsensusu.

Dzień 3 (niedziela 30 kwietnia)

Podczas końcowej sesji plenarnej przedstawiciele grup roboczych przedstawili wszystkie **21 zaleceń sfinalizowanych w sobotę**, a następnie poddali je pod głosowanie wszystkich uczestników panelu. Procedurę głosowania podzielono na trzy etapy, z których każdy przebiegał według tego samego schematu. Najpierw czterech przedstawicieli grup przeczytało na głos swo-

je zalecenia, uzasadniło ich znaczenie i odpowiedziało na pytania innych obywateli. Następnie poproszono wszystkich obywateli o wyrażenie swojego poparcia dla każdego zalecenia w skali od 1 („zdecydowanie się nie zgadzam”) do 6 („zdecydowanie się zgadzam”) na papierowych kartach do głosowania. Istniała także możliwość wstrzymania się od głosu. Procedurę tę

powtórzono dwukrotnie do czasu przedstawienia i poddaniu pod głosowanie wszystkich zaleceń. Po podliczeniu wszystkich głosów i podaniu wyników przez głównych moderatorów, **Pia Ahrenkilde-Hansen** (dyrektorka generalna, DG ds. Komunikacji Społecznej), **Colin Scicluna** (dyrektor gabinetu wiceprzewodniczącej Dubravki Šuicy) i **Ute Haller-Block** (kierownik działu, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury) zabrali głos, aby wyjaśnić, w jaki sposób Komisja będzie angażować się w realizację zaleceń obywateli. Na koniec poproszono obywateli o informacje zwrotne na temat całego procesu.

Poniżej przedstawiono pełny program sesji.

Piątek (28.4)		POSIEDZENIE PLENARNE
14.00–14.15	Powitanie i przedstawienie porządku obrad	
14.15–14.35	Refleksje przedstawione przez Nicolasa Schmita , komisarza do spraw miejsc pracy i praw socjalnych oraz Sophię Eriksson Waterschoot (dyrektorka, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury)	
14.35–15.15	Wprowadzenie: Od sesji 2 do sesji 3	
15.15–15.45	Przerwa na kawę, ćwiczenia w ustalaniu priorytetów i zmiana sal	
15.45–17.50	Podsesje plenarne: Sesja pytań i odpowiedzi z ekspertami na temat projektu zaleceń (podzielona na dwa „bloki robocze”)	
17.50–18.00	Zmiana sal	
18.00–18.30	Najważniejsze przesłania z podsesji plenarnych	
Sobota (29.4)		GRUPY ROBOCZE
9.30–11.15	Sesja 1: Obrady, opracowanie projektu i przegląd zalecenia 1	
11.15–11.45	Przerwa na kawę	
11.45–13.00	Sesja 2: Obrady, opracowanie projektu i przegląd zalecenia 2	
13.00–14.30	Przerwa obiadowa	
14.30–16.00	Sesja 3: Uwagi ekspertów i integracja informacji zwrotnych	
16.00–16.30	Przerwa na kawę	
16.30–18.00	Sesja 4: Synteza zaleceń	
Niedziela (30.4)		SESJA PLENARNA
09.30–09.40	Ponowne powitanie uczestników	
09.40–10.15	Prezentacja i ocena zaleceń I (grupy 1–4)	
10.15–10.50	Prezentacja i ocena zaleceń II (grupy 5–8)	
10.50–11.25	Prezentacja i ocena zaleceń III (grupy 9–12)	
11.25–12.00	Przerwa na kawę	
12.00–12.15	Ankieta służąca przekazaniu informacji zwrotnych	
12.15–12.30	Prezentacja wyników	
12.30–13.10	Uroczyste zakończenie i oficjalne przemówienia	
13.10–13.30	Pożegnanie i zdjęcie wszystkich uczestników	

Panel sformułował 21 zaleceń końcowych i ocenił je przy użyciu skali ratingowej (od 1 do 6), co dało średnią arytmetyczną („poziom poparcia”) i „wskaźnik zatwierdzenia”, tj. udział głosów od 4 („w pewnym stopniu się zgadzam”) do 6 („zdecydowanie się zgadzam”) dla każdego zalecenia. W tabeli 3 uporządkowano zalecenia (z tytułami) według uzyskanego poziomu poparcia. Pełne zalecenia, w tym tytuł, główny tekst, uzasadnienie i dalsze szczegółowe informacje można znaleźć w załączniku.

Tabela 3: Przegląd zaleceń końcowych i wyników oceny

Liczba	Tytuł zalecenia	Poziom wsparcia	Wskaźnik poparcia	Głosy
16	Informacje na temat mobilności pracowników w Europie	5,11	95 %	132
12	Mentorzy wspierający przyjazd do kraju przyjmującego	4,99	93 %	132
17	Ukierunkowane kampanie informacyjne na temat mobilności edukacyjnej	4,99	92 %	132
21	Promowanie ukierunkowanej strategii komunikacji dotyczącej programu Erasmus+	4,98	89 %	132
1	Język roboczy (lingua franca) jako narzędzie wspierające mobilność edukacyjną	4,97	86 %	133
8	Reklamowanie i promowanie programów językowych	4,92	92 %	131
11	Ambasadorzy na rzecz bardziej mobilnej Europy	4,92	88 %	131
9	Uruchomienie i dostosowanie centrów informacyjnych i usług programu Erasmus+	4,89	94 %	133
15	Wsparcie finansowe na rozwój zawodowy pracowników	4,87	89 %	131
3	Rozszerzenie istniejących programów mobilności edukacyjnej dla osób w każdym wieku i z różnych grup społeczno-ekonomicznych	4,84	88 %	129
14	Uznanie roli nauczycieli w mobilności edukacyjnej	4,79	84 %	130
2	Życie w wielojęzycznej Europie	4,78	90 %	133
4	Wspieranie pogłębionej integracji w sektorze szkoleń zawodowych w całej UE	4,76	89 %	132
6	Program UE mający na celu wspieranie hybrydowych modeli mobilności edukacyjnej dla pracowników	4,75	84 %	134
20	Ocena barier administracyjnych napotykanym przez pracowników i pracodawców oraz sposoby ich eliminowania	4,75	87 %	133
10	Zapewnienie dostosowanego do potrzeb wsparcia finansowego dla wszystkich osób uczestniczących w programach mobilności edukacyjnej	4,69	82 %	131
19	Pokonywanie uprzedzeń przez zachęcanie do bardziej zrównoważonego rozmieszczenia staży w ramach programu Erasmus+	4,56	83 %	132
13	Bardziej ekologiczna mobilność edukacyjna	4,46	76 %	131
18	Środki i działania na rzecz propagowania niedyskryminacji w mobilności edukacyjnej	4,42	75 %	130
7	Doskonalenie procesu uczenia się języków dzięki nowym technologiom	4,37	74 %	133
5	Wspieranie mobilności edukacyjnej rodzin	3,87	60 %	134

Obywatele podzielili się opiniami na temat swoich doświadczeń z panelu ankiecie służącej przekazaniu informacji zwrotnych. Z perspektywy uczestników panel okazał się sukcesem. W procesie rekrutacji uzyskano zróżnicowaną próbę osób z całej Europy i z różnych środowisk społecznych. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że tylko 5 proc. obywateli uczestniczyło wcześniej w procesie partycypacji. Ponadto 77 proc. uważało, że panel „całkowicie” (23,5 proc.) lub „w pewnym stopniu” (54 proc.) reprezentował całe społeczeństwo, chociaż niektórzy zauważyli, że brakowało w nim

przedstawicieli niektórych grup defaworyzowanych. Gdy uczestników poproszono o ocenę ogólnych doświadczeń, 93 proc. uczestników było „całkowicie zadowolonych” (52 proc.) albo „stosunkowo zadowolonych” (41,5 proc.) z panelu obywatelskiego. Z podobną przewagą liczebną obywatele stwierdzili, że ich wiedza na temat mobilności edukacyjnej wzrosła (92 proc.), że ich opinia na temat mobilności edukacyjnej uległa zmianie (70 proc.) oraz że ich pogląd na UE stał się bardziej pozytywny (60 proc.).

„Proszę jak najlepiej wykorzystać te panele, które są bardzo interesujące i tworzą powiązania międzykulturowe!”

Gesuele, 34 lata, Włochy

European
Commission

4. Dalsze kroki

W trakcie trzech sesji panelowych obywatele wykazali się wysokim poziomem zaangażowania w opracowanie zaleceń dotyczących zapewnienia dostępności mobilności edukacyjnej dla wszystkich. Zadawali dziesiątki pytań, aby lepiej zrozumieć funkcjonowanie istniejących programów mobilności edukacyjnej, w szczególności programu Erasmus+, oraz kluczowe przeszkody i czynniki sprzyjające mobilności edukacyjnej, na które odpowiadali eksperci. Pomiedzy sesjami wielu obywateli dalej zgłębiało temat mobilności edukacyjnej, w tym odnosząc się do swoich lokalnych społeczności, szkół i innych instytucji edukacyjnych.

W 21 przedstawionych przez panel zaleceniach – wymienionych w załączniku – przyjęto kompleksowe podejście do propagowania mobilności edukacyjnej przez państwa członkowskie i Komisję. W pięciu zaleceniach podkreślono znaczenie włączających systemów kształcenia i szkolenia oraz potrzebę, aby wszystkie zainteresowane strony odegrały swoją rolę w zapewnianiu wszystkim możliwości czerpania korzyści z Europy bez granic, niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia, pochodzenia i środków finansowych. Specjalne środki na rzecz włączenia społecznego są postrzegane jako jeden z kluczowych czynników umożliwiających bardziej powszechne i zróżnicowane uczestnictwo w programach mobilności edukacyjnej.

Podczas dyskusji obywatele podkreślili brak świadomości, w szczególności wśród dorosłych słuchaczy

i osób uczących się ze środowisk defaworyzowanych, na temat możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej, z których mogą korzystać. W związku z tym w pięciu zaleceniach podkreślono znaczenie docierania do osób uczących się w każdym wieku, w tym osób uczących się ze środowisk defaworyzowanych, i przekazywania im ukierunkowanych informacji na najbliższym im poziomie. W czterech zaleceniach duże znaczenie nadano również poprawie nauki języków obcych, w tym dzięki nowym technologiom, jako kluczowemu czynnikowi sprzyjającemu mobilności edukacyjnej.

Trzy zalecenia dotyczą mobilności edukacyjnej pracowników, a pozostałe cztery dotyczą uznania roli pedagogów w organizowaniu mobilności edukacyjnej, głębszej integracji sektora kształcenia i szkolenia zawodowego w całej UE, bardziej ekologicznej mobilności edukacyjnej i bardziej zrównoważonego podziału miejsc docelowych mobilności edukacyjnej.

We wniosku Komisji dotyczącym zalecenia Rady uwzględniono zalecenia panelu. Wniosek ma na celu rozszerzenie zakresu możliwości mobilności edukacyjnej na osoby uczące się, edukatorów i kadre w każdym wieku w ramach kształcenia szkolnego, wymiany młodzieży, kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i kształcenia dorosłych oraz wspieranie ich wchodzenia na rynek pracy i mobilności zawodowej. We wniosku kładzie się również duży nacisk na mobilność sprzyjającą włączeniu społecznemu.

W związku z tym wniosek jest dobrze dostosowany do zaleceń obywateli, w szczególności do rozszerzenia możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej dla osób w każdym wieku i ze środowisk społeczno-ekonomicznych, promowania niedyskryminacji i zapewnienia dostosowanego wsparcia finansowego. Chociaż możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej dla tych grup i specjalne środki na rzecz włączenia dla osób o mniejszych szansach są już dostępne w ramach programu Erasmus+, wniosek Komisji ma na celu zaoferowanie jeszcze większych możliwości wszystkim osobom uczącym się w ramach szerokiego wachlarza transgranicznych programów mobilności edukacyjnej.

We wniosku Komisji podkreślono również znaczenie promowania nauki języków obcych na wszystkich etapach kształcenia i szkolenia, aby umożliwić mobilność edukacyjną. W ten sposób uwzględniono zalecenie panelu dotyczące życia w wielojęzycznej Europie.

Komisja pragnie również podkreślić dostarczanie ukie-
runkowanych i terminowych informacji zalecanych przez obywateli, w tym poprzez zachęcanie państw członkowskich do tworzenia promotorów mobilności edukacyjnej. W związku z tym wniosek Komisji jest dobrze dostosowany do zaleceń obywateli dotyczących centrów i usług informacyjnych, ambasadorów bardziej mobilnej Europy oraz mentorów do przyjmowania osób w kraju docelowym.

Zgodnie z zaleceniem panelu dotyczącym uznania roli edukatorów w mobilności edukacyjnej Komisja zamierza promować uznawanie i nagradzanie pracy pracow-

ników przygotowujących i wdrażających projekty mobilności edukacyjnej. Wniosek Komisji ma również na celu zapewnienie, aby mobilność edukacyjna była bardziej zrównoważona pod względem środowiskowym, w tym poprzez zachęcanie państw członkowskich do uczynienia z podróży bardziej zrównoważonymi środkami transportu do ośrodków mobilności edukacyjnej i z powrotem oraz w okresach mobilności integralnej części doświadczeń związanych z mobilnością edukacyjną.

Część zaleceń z panelu została już częściowo uwzględniona w programie Erasmus+ na lata 2021–2027 i w innych programach UE. Na przykład, jeśli chodzi o zalecenie dotyczące wspieranie mobilności edukacyjnej rodzin, niektóre agencje narodowe programu Erasmus+ zapewniają dopłaty uzupełniające do indywidualnych stypendiów dla studentów z dziećmi. Wsparcie językowe online jest dostępne dla wszystkich uczestników działań w zakresie mobilności w ramach programów Erasmus+ i „Europejski Korpus Solidarności”. Inicjatywa „mierz wysoko, ucz się, osiągaj biegłość, realizuj cele” (ALMA) finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus zapewnia młodzieży w wieku 18–29 lat znajdującej się w niekorzystnej sytuacji nadzorowane doświadczenie zawodowe w innym państwie członkowskim.

Komisja planuje zorganizowanie wydarzenia informacyjnego, aby poinformować uczestników panelu o działaniach podjętych w następstwie ich zaleceń podczas Szczytu Edukacyjnego wysokiego szczebla 30 listopada.

The image features a young woman with blonde hair, wearing a black top with white polka dots, smiling as she looks at a white rectangular box. She is in a classroom or lecture hall, with other students blurred in the background. The scene is overlaid with a semi-transparent blue shape containing white text. The background has a warm orange tint, and there are geometric shapes in blue and red on the right side.

Załącznik: Pełne zalecenia

Zalecenie 1

Język roboczy (lingua franca) jako narzędzie wspierające mobilność edukacyjną

W UE jako język roboczy przyjęto język angielski. Stanowi on łatwy i powszechny środek komunikacji. UE powinna zatem zalecić państwom członkowskim, aby pierwszym nauczonym językiem obcym był język angielski. Unia powinna wspierać państwa członkowskie w tworzeniu, wspieraniu i finansowaniu programów skierowanych do osób, które chcą uczyć się tego języka. Takie programy powinny być realizowane zarówno w szkołach, jak i poza nimi. Osoby w każdym wieku powinny mieć dostęp do niedrogich kursów języka angielskiego poza szkołą. Takie kursy powinny być odpowiednio promowane i powinny zachęcać ludzi do nauki języka angielskiego.

Uzasadnienie

Wspólny język roboczy ułatwia wymianę między narodami i kulturami. Nie stoi to w sprzeczności z wielojęzycznością Europą. Języka angielskiego można się łatwo nauczyć i jest on już powszechnie używany, zwłaszcza przez młodzież.

Zalecenie 1

JĘZYK ROBOCZY (LINGUA FRANCA) JAKO NARZĘDZIE WSPIERAJĄCE MOBILNOŚĆ EDUKACYJNĄ

Zalecenie 2

Życie w wielojęzycznej Europie

Szczególną cechą Unii Europejskiej jest jej wielojęzyczność. Nauka języków poszerza horyzonty. Dlatego zalecamy wspieranie przedsięwzięć wielonarodowych i wielojęzycznych organizowanych nie tylko w szkołach. Jest to możliwe dzięki ułatwianiu organizowania wymian, w szczególności nauczycieli i stażystów. Należy zachęcać ludzi do mobilności edukacyjnej. Projekty te powinny być skierowane do uczestników wymian, w szczególności nauczycieli i stażystów, którzy korzystają z mobilności edukacyjnej. Skutecznym sposobem zachęcania ludzi do nauki większej liczby języków jest przeznaczanie na ten cel finansowania unijnego. Informacje o realizowanych i planowanych projektach powinny być lepiej promowane i rozpowszechniane.

Uzasadnienie

Nauczyciele powinni mieć możliwość poszerzania swoich horyzontów dzięki korzystaniu z mobilności edukacyjnej i dzielenia się swoimi doświadczeniami po powrocie do macierzystych szkół. Uczestnictwo w mobilności edukacyjnej tworzy silną podstawę edukacji językowej. Znajomość wielu języków ułatwia poznawanie różnych krajów i kultur, co z kolei zwiększa prawdopodobieństwo, że uczestnicy programów mobilności edukacyjnej doświadczą różnorodności Europy. Przystępne cenowo i łatwo dostępne programy mogą zachęcać ludzi w każdym wieku do nauki języków obcych i wspierać ich w tej nauce.

Zalecenie 2

ŻYCIE W WIELOJĘZycznej EUROPIE

Zalecenie 3

Rozszerzenie istniejących programów mobilności edukacyjnej dla osób w każdym wieku i z różnych grup społeczno-ekonomicznych

Zalecamy, aby UE opracowała ramy dotyczące programów mobilności edukacyjnej, które obejmowałyby osoby w każdym wieku. Mogłyby one być skierowane do osób lub grup, które są zainteresowane korzystaniem z mobilności edukacyjnej, ale nie są związane z żadną formalną instytucją. Dotyczy to na przykład osób bezrobotnych lub poszukujących pracy lub osób ze środowisk o niższym statusie społeczno-ekonomicznym. Ramy te nie powinny jednak ograniczać się do tych grup.

Istniejące programy, takie jak Europejski Korpus Solidarności lub DiscoverEU, powinny obejmować ludzi w każdym wieku i być promowane za pośrednictwem platformy. W idealnej sytuacji osoby uczestniczące w programach mobilności edukacyjnej powinny mieć możliwość zakwaterowania w prywatnych domach, dzięki czemu mogłyby obniżyć koszty wyjazdu, nawiązać bliższe kontakty oraz lepiej zrozumieć obce kultury i nauczyć się języków. Wszyscy obywatele UE powinni mieć możliwość ubiegania się indywidualnie o udział w tym programie, a przy tym powinni jasno określać swoje cele edukacyjne.

Uzasadnienie

Dzięki rozszerzeniu istniejących programów mobilności edukacyjnej tożsamość europejska oraz wspólne normy i wartości są wzmacniane we wszystkich warstwach społecznych. Rozszerzone programy mogą w szczególności pomóc osobom, które ze względu na swoje pochodzenie nie otrzymały wystarczającego wsparcia rodzinnego lub społecznego, doświadczyć bliskości międzykulturowej i lepiej zrozumieć inne kultury.

Zalecenie 3

ROZSZERZENIE ISTNIEJĄCYCH PROGRAMÓW MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ DLA OSÓB W KAŻDYM WIEKU I Z RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH

Poparcie

4,8

Zalecenie 4

Wspieranie pogłębionej integracji w sektorze szkoleń zawodowych w całej UE

Zalecamy, aby Unia Europejska zapewniła lepszy system zachęt dla podmiotów w sektorze szkoleń zawodowych w celu promowania wiedzy i dostępu do istniejących możliwości. Podmioty te obejmują szkoły zawodowe, stażystów, stowarzyszenia rzemieślnicze i organy sektorowe, takie jak krajowe izby handlowe i przemysłowe.

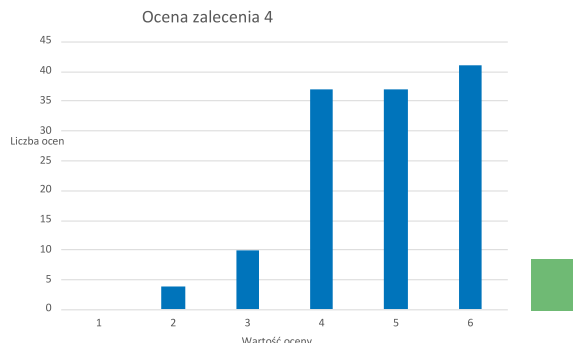
Aby zapewnić lepszy system zachęt, istniejące centra doskonałości zawodowej powinny zwiększyć swoją widoczność i w większym stopniu promować mobilność edukacyjną. Wspomniane wyżej podmioty powinny stworzyć bardziej zintegrowaną sieć, aby zmniejszyć przeszkody w dostępie i zwiększyć jakość szkoleń zawodowych.

Uzasadnienie

Naszym celem jest zwiększenie jakości szkoleń zawodowych w Europie, szczególnie w kluczowych obszarach priorytetowych, takich jak transformacja ekologiczna, bezpieczeństwo IT, usługi użyteczności publicznej i opieka zdrowotna. Dzięki ustanowieniu stałej i bardziej funkcjonalnej sieci mniejsze przedsiębiorstwa miałyby również lepszy dostęp do mobilności edukacyjnej. Przyczyniłoby się to również do podniesienia jakości szkolenia zawodowego. Dzięki realizacji tego zalecenia wzrósłby również ogólny poziom umiejętności w UE, a państwa członkowskie zyskałyby nowe talenty.

Zalecenie 4

WSPIERANIE POGŁĘBIONEJ INTEGRACJI W SEKTORZE SZKOLEŃ ZAWODOWYCH W CAŁEJ UE

Wskaźnik poparcia: 89%

Zalecenie 5

Wspieranie mobilności edukacyjnej rodzin

Zalecamy, aby UE ustanowiła pilotażowy program międzypokoleniowej mobilności edukacyjnej, dzięki któremu rodziny mogłyby wspólnie korzystać z mobilności edukacyjnej, co pozwoliłoby rozwiązać problem związany z tym, że członkowie rodziny nie mogą wyjechać razem.

Zalecamy uruchomienie nowego projektu pilotażowego, potencjalnie w ramach istniejącego programu, obejmującego również rodziny z dziećmi. Projekt pilotażowy należy ocenić pod kątem jego opłacalności, aby podjąć decyzję, czy należy go rozszerzyć.

Uzasadnienie

Środek ten promuje dialog międzypokoleniowy w całej UE w ramach programów mobilności, a dodatkowo ułatwia dostęp do mobilności rodzinom z małymi dziećmi. Rozwiązanie to może przyczynić się do udziału dzieci w wieku szkolnym i rodziców w programach mobilności: dzieci mogłyby uczęszczać do szkoły, a rodzice uczestniczyć w kształceniu dorosłych.

Zalecenie 5

WSPIERANIE MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ RODZIN

Zalecenie 6

Program UE mający na celu wspieranie hybrydowych modeli mobilności edukacyjnej dla pracowników

Zalecamy opracowanie unijnego programu mającego na celu wspieranie hybrydowych modeli mobilności edukacyjnej dla pracowników.

W ramach tego programu pracownicy mogliby uczestniczyć w kursach z różnych dziedzin nauki. Kursy te powinny trwać nie dłużej niż sześć miesięcy. Mogą to być w szczególności kursy językowe, ale także związane z zawodami pracowników. Dzięki takim kursom pracownicy będą mogli zdobyć większe umiejętności w wybranym zawodzie, a także praktyczne doświadczenie. Część szkolenia odbywałaby się online, a część za granicą. W tym celu uczestnicy udawaliby się do instytucji edukacyjnych za granicą, na przykład uniwersytetów, szkół wyższych typu community college lub ośrodków szkolenia zawodowego (w zależności od rodzaju instytucji istniejących w danym kraju). Pracodawca byłby zobowiązany do zwolnienia pracownika na czas odbywania stażu za granicą oraz na czas trwania kursu online, a ponadto musiałby zapewnić mu stanowisko pracy po powrocie. Pracodawca nie będzie jednak musiał wypłacać pracownikowi wynagrodzenia w czasie jego nieobecności. Koszty utrzymania za granicą byłyby pokrywane ze środków funduszu UE. Pracownik powinien być również objęty ubezpieczeniem zdrowotnym i zabezpieczeniem społecznym.

Uzasadnienie

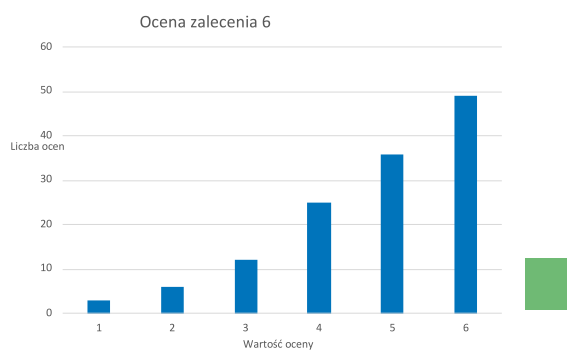
Gdy pracownicy zdobywają doświadczenie za granicą, korzystają na tym wszystkie strony: pracownik ma możliwość rozwoju osobistego i zawodowego, z kolei pracodawca zyskuje pracownika o wyższych kwalifikacjach. Przedsiębiorstwa czerpią ponadto korzyści z doświadczeń swoich pracowników zdobytych za granicą, kiedy przekazują oni swoją wiedzę współpracownikom, na przykład podczas szkoleń.

Kluczowe znaczenie ma oferowanie szkoleń w modelach hybrydowych. Osoby pracujące zawodowo lub posiadające dzieci często mogą wyjechać za granicę tylko na pewien czas. Dlatego potrzebne są im elastyczne modele hybrydowe. Dzięki takim modelom pracodawcy mogą zwalniać swoich pracowników na krótszy okres, ponieważ część szkolenia odbywa się online.

Do celów tego konkretnego programu nie zalecamy bezpośredniej wymiany pracowników między przedsiębiorstwami w UE ze względu na ryzyko pozyskiwania talentów i drenażu mózgow. Naszym celem jest promowanie mobilności edukacyjnej za pośrednictwem dostawców usług edukacyjnych, a nie mobilności pracowników. Wymiana pracowników między przedsiębiorstwami może być jednak cennym doświadczeniem w niektórych branżach i może być wspierana w ramach innych programów mobilności edukacyjnej.

Zalecenie 6

**PROGRAM UE MAJĄCY NA CELU
WSPIERANIE HYBRYDOWYCH MODELI
MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ DLA
PRACOWNIKÓW**

Wskaźnik poparcia: 84 %

Zalecenie 7

Doskonalenie procesu uczenia się języków dzięki nowym technologiom

Komisja Europejska powinna inwestować w wykorzystanie narzędzi technologicznych (AI) w ramach mobilności edukacyjnej w celu uzupełnienia działań na rzecz uczenia się języków. UE powinna inwestować w technologie cyfrowe, aby wspierać mobilność edukacyjną jako uzupełnienie bezpośredniego uczenia się. Zalecenie to dotyczy przygotowania do mobilności edukacyjnej oraz samego okresu mobilności.

Narzędzia technologiczne powinny być udostępniane bezpłatnie. Nowe technologie powinny być wykorzystywane w szczególności na wczesnych etapach uczenia się języków oraz w taki sposób, aby były dostępne dla wszystkich osób decydujących się na udział w programach mobilności edukacyjnej (np. studentów, emerytów).

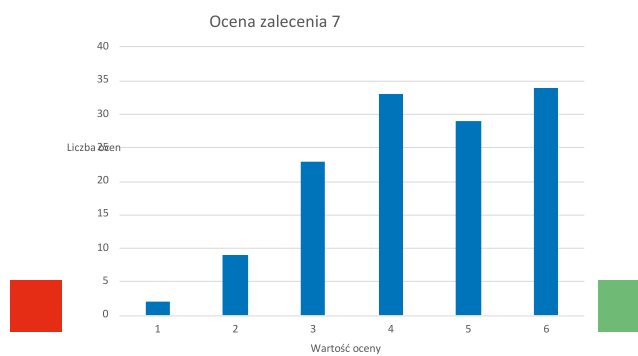
Komisja Europejska powinna rozszerzyć istniejącą platformę e-uczenia się „EU Academy” o najnowsze osiągnięcia w dziedzinie sztucznej inteligencji w formie aplikacji. Konkretnie zastosowania sztucznej inteligencji mogłyby obejmować uczenie się, rozszerzanie słownictwa, tłumaczenie synchroniczne i umożliwianie komunikacji między użytkownikami w aplikacji.

Uzasadnienie

Komisja Europejska powinna wykorzystywać najnowsze technologie w celu doskonalenia procesu uczenia się języków w ramach mobilności edukacyjnej. Systemy sztucznej inteligencji mogą analizować sukcesy w nauce i szybciej opracowywać spersonalizowane programy nauczania dostosowane do potrzeb i umiejętności.

Zalecenie 7

DOSKONALENIE PROCESU UCZENIA SIĘ JĘZYKÓW DZIĘKI NOWYM TECHNOLOGIOM

Wskaźnik poparcia: 74 %

Zalecenie 8

Reklamowanie i promowanie programów językowych

Komisja Europejska powinna aktywniej reklamować swoje programy językowe i promować istniejące programy językowe na poziomie krajowym i regionalnym.

Grupą docelową są wszystkie osoby, które chcą wziąć udział w programach mobilności edukacyjnej i skorzystać z istniejących programów językowych w kraju pochodzenia i kraju goszczącym na poziomie krajowym i regionalnym.

I. Przed wyjazdem:

UE powinna reklamować swoje programy językowe za pośrednictwem ofert wysyłanych pocztą elektroniczną, ukierunkowanego marketingu w mediach społecznościowych i działań z zakresu public relations.

Należy opracować program mentorski. Przydzielony mentor powinien zapewniać wsparcie w zakresie doskonalenia umiejętności językowych przed rozpoczęciem pobytu w ramach programu mobilności edukacyjnej.

Należy również opracować program ambasadorski z udziałem osób, które uczestniczyły już w programach mobilności edukacyjnej. Ambasadorzy będą informować o mobilności edukacyjnej i promować ją w szkołach, na uniwersytetach i w przedsiębiorstwach, a także dzielić się swoimi doświadczeniami związanymi z uczeniem się języków.

II. Podczas pobytu:

Mentor zapewni lokalne wsparcie po przybyciu uczestnika do miejsca docelowego. Program mentorski będzie obejmował elementy kulturowe i językowe, aby zapewnić wsparcie osobom uczestniczącym w programach mobilności edukacyjnej.

Uzasadnienie

Według statystyk (badanie Eurobarometr Flash z 2020 r.) uczenie się języków stanowi jedną z głównych barier uniemożliwiających ludziom uczestnictwo w programach mobilności w celach edukacyjnych.

Zalecenie 8

REKLAMOWANIE I PROMOWANIE PROGRAMÓW JĘZYKOWYCH

Zalecenie 9

Uruchomienie i dostosowanie centrów informacyjnych i usług programu Erasmus+

Zapewnienie dostępności i harmonizacja informacji na temat programu Erasmus+ to naszym zdaniem kwestie o kluczowym znaczeniu. Proponujemy, aby dzięki proporcjonalnemu zwiększeniu i zmianie przeznaczenia budżetu programu Erasmus+ i Erasmus na mobilność dorosłych wykorzystać istniejącą infrastrukturę poszczególnych państw członkowskich i utworzyć biura programu Erasmus+. Chodzi o infrastrukturę krajową i lokalną, przeznaczoną dla grup docelowych: osób niepracujących, aktywnych zawodowo i młodzieży. W szczególności działania te skierowane są do osób dorosłych, które uczestniczą w programach uczenia się (urzędy pracy, urzędy pocztowe, kluby sportowe, programy społeczne, lokalne stowarzyszenia, ośrodki dla osób dorosłych o ograniczonej sprawności ruchowej itp.). W celu zapewnienia koordynacji tych biur krajowa struktura referencyjna pod patronatem organu europejskiego stanowiłaby punkt odniesienia dla rozpowszechniania informacji na temat oferowanych usług w biurach lokalnych. Aby promować te lokalne biura, zalecamy wdrożenie ustrukturyzowanej komunikacji europejskiej na poziomie lokalnych biur, dzięki czemu możliwe będzie informowanie o istnieniu tych biur i świadczonych usługach we wszystkich kanałach komunikacji.

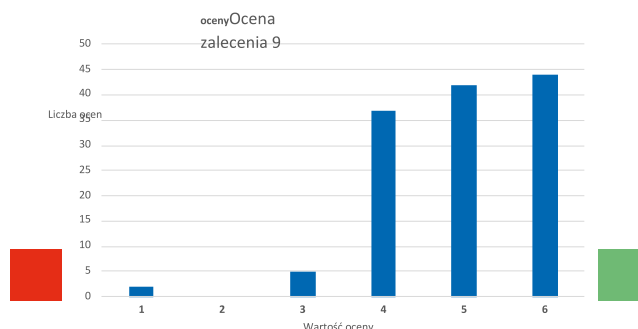
Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę różnorodność programów europejskich (Eurodesk, Europe Direct itp.), kwestią kluczową wydaje nam się zapewnienie dostępności i harmonizacja informacji na temat programu Erasmus+. Biura lokalne mogłyby oferować szeroki zakres usług (w koordynacji z systemem krajowym):

- Nawiązywanie kontaktów z siecią osób dostępnych w kraju przyjmującym w celu zapewnienia dostosowanego do konkretnych potrzeb wsparcia od momentu przyjazdu (wsparcie językowe, informacje administracyjne, wskazówki dotyczące transportu, zakwaterowania, opieki zdrowotnej, wsparcia psychologicznego itp.) oraz przez cały okres pobytu.
- Szczególny nacisk na kwestie związane z zakwaterowaniem: wspólna lokalna baza danych zawierająca informacje o dostępnych, przystępnych cenowo i zalecanych miejscach zakwaterowania, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności tych możliwości mieszkaniowych dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.
- Specjalne wsparcie finansowe związane z konkretnymi potrzebami osoby przeprowadzającej się: opieka zdrowotna (pomoc psychologiczna i fizyczna), pomoc w opiece nad dziećmi i transport.
- System wsparcia językowego przed rozpoczęciem wymiany i w jej trakcie.
- Stworzenie platformy wsparcia i informacji na temat dostępności mieszkań i usług transportowych dla osób o specjalnych potrzebach w celu zapewnienia im wskazówek i porad podczas całego pobytu.

Zalecenie 9

URUCHOMIENIE I DOSTOSOWANIE CENTRÓW INFORMACYJNYCH I USŁUG PROGRAMU ERASMUS+

Wskaźnik poparcia: 94 %

Zalecenie 10

Zapewnienie dostosowanego do potrzeb wsparcia finansowego dla wszystkich osób uczestniczących w programach mobilności edukacyjnej

Zalecamy zwiększenie globalnego budżetu, aby umożliwić bardziej włączającą i szerszą dystrybucję środków wśród uczestników programów mobilności edukacyjnej (w tym studentów, stażystów i pracowników, ale także przedsiębiorstw i mniejszych firm). Wszyscy powinni mieć możliwość otrzymania wsparcia finansowego, a jego wysokość powinna zależeć od czynników społeczno-ekonomicznych: kosztów utrzymania w krajach przyjmujących, możliwości finansowych uczestników oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych związanych z niepełnosprawnością fizyczną i stanem zdrowia. W tym celu należy opracować wspólne europejskie kryteria kwalifikacji, które będą koncentrować się na sytuacji i potrzebach społeczno-ekonomicznych poszczególnych osób ubiegających się o udział w programach mobilności edukacyjnej (kryteria te nie będą obejmowały ocen). Uczestnicy będą mogli liczyć na wsparcie finansowe w trakcie całego procesu. Zwiększony budżet pozwoliłby również na wspieranie wymiany pracowników między przedsiębiorstwami, z uwzględnieniem potrzeb finansowych pracowników i wielkości przedsiębiorstw. Pracownicy, którzy będą dokonywali kwalifikacji osób udających się na wyjazdy w ramach mobilności edukacyjnej, powinni otrzymywać wynagrodzenie za swoją pracę.

Uzasadnienie

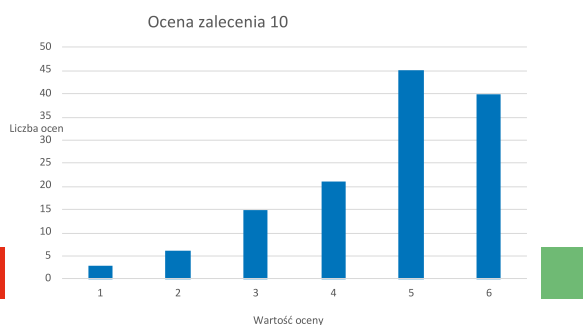
Zapewnienie wsparcia finansowego wszystkim osobom uczestniczącym w programach mobilności edukacyjnej sprawi, że system mobilności edukacyjnej będzie bardziej równy, sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępny dla wszystkich mieszkańców Unii Europejskiej i ze wszystkich środowisk, którzy chcą uczestniczyć w programach mobilności edukacyjnej, a także pozwoli przełamać główne bariery finansowe utrudniające uczestnictwo.

Zalecenie 10

ZAPEWNIENIE DOSTOSOWANEGO DO POTRZEB WSPARCIA FINANSOWEGO DLA WSZYSTKICH OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W PROGRAMACH MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ

Poparcie

4,7

Wskaźnik poparcia: 82 %

Zalecenie 11

Ambasadorzy na rzecz bardziej mobilnej Europy

Zalecamy ustanowienie programu ambasadorów w każdym państwie UE. Ambasadorzy będą odpowiedzialni za nagłaśnianie i promowanie istniejących programów mobilności edukacyjnej. Ambasadorzy będą promować mobilność za granicą wśród wszystkich grup docelowych (dzieci, studenci, osoby uczące się, pracownicy, seniorzy) oraz we wszystkich rodzajach organizacji (szkoły, uniwersytety, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia itp.). Będzie to praca w pełnym wymiarze godzin, a wynagrodzenie będzie wypłacane przez agencje narodowe programu Erasmus. Środki z budżetu tych agencji zostaną przesunięte, aby nadać priorytet pracy ambasadorów. Budżet ten zostanie dostosowany do potrzeb danego kraju (liczba mieszkańców, liczba osób, które uczestniczą już w programach mobilności itp.)

Ambasadorzy będą już mieli doświadczenie w zakresie mobilności, którym będą mogli się podzielić z innymi. Powinni być osobami otwartymi i posiadać odpowiednie umiejętności komunikacyjne. Powinni oni odzwierciedlać różnorodność profili osób, które mogą wyjechać za granicę, tak aby każda grupa mogła się z nimi identyfikować.

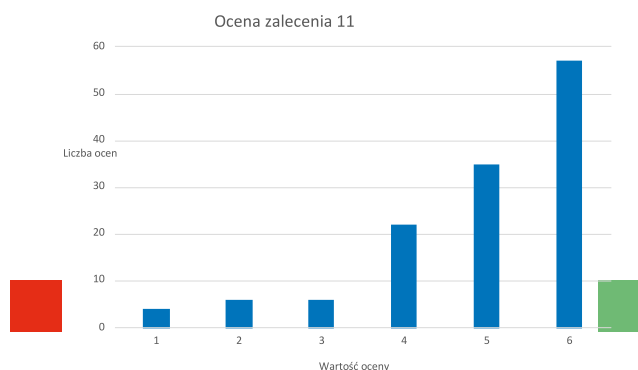
Ambasadorem można być przez długi czas. Zachęcamy jednak do regularnego rekrutowania nowych osób, które niedawno uczestniczyły w programach mobilności edukacyjnej. Wdrożony zostanie skuteczny system komunikacji na temat programu ambasadorów (media społecznościowe, kampanie reklamowe itp.).

Uzasadnienie

W wielu krajach europejskich mieszkańcy nie wiedzą nawet o istniejących możliwościach w zakresie mobilności edukacyjnej. Często brakuje im również pewności siebie, dlatego boją się wyjechać za granicę. Ważne jest, aby wzbudzić w nich ciekawość i pomóc im wyzbyć się strachu przed wyjazdem do innego kraju. Erasmus+ jest skierowany do konkretnych grup, takich jak studenci. Studenci dobrze rozumieją, jak działa program Erasmus+, ale inne grupy (uczniowie) są nieco wykluczone z możliwości uczestnictwa w programach mobilności edukacyjnej. Dostępnych jest wiele informacji, ale nie docierają one do ludzi. Ambasadorzy mogliby pomóc zainteresowanym w dotarciu do istniejących już informacji. Możliwość bezpośredniej rozmowy z kimś, kto uspokoi i odpowie na pytania, jest znacznie skuteczniejsza niż przeczytanie dokumentu.

Zalecenie 11

AMBASADORZY NA RZECZ BARDZIEJ MOBILNEJ EUROPY

Wskaźnik poparcia: 88 %

Zalecenie 12

Mentorzy wspierający przyjazd do kraju przyjmującego

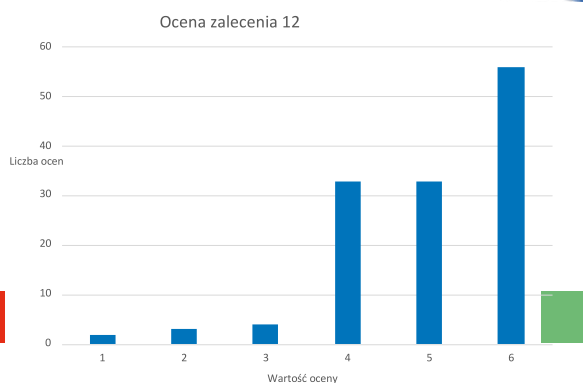
Uważamy, że uczestnicy programów mobilności edukacyjnej powinni otrzymywać wsparcie po przyjeździe do kraju przyjmującego oraz aby ich integrację wspierała sieć opiekunów. Opiekun to osoba z kraju przyjmującego, która posiada wiedzę na temat kultury danego kraju i jest gotowa pomóc nowoprzybyłej osobie podczas jej pobytu. Będzie on odpowiedzialny za wsparcie danej osoby przed wyjazdem (informacje na temat zakwaterowania, transportu, procedur administracyjnych itp.) i będzie udzielał jej pomocy podczas pobytu, zwłaszcza w zakresie lokalnych procedur. Opiekun będzie również wspierał daną osobę w nawiązywaniu kontaktów z innymi osobami w danym kraju. Opiekunowie będą pracować na zasadzie wolontariatu, ale otrzymają zwrot części kosztów. Sieci wspierające integrację już istnieją (ESN, Erasmus Mundus, Europeers itp.), ale są przeznaczone tylko dla studentów. Proponujemy ich wzmocnienie, połączenie i rozszerzenie na inne grupy (dzieci, pracowników, seniorów, osoby uczące się). Stworzenie platformy mogłoby ułatwić opiekunom i nowoprzybyłym osobom nawiązywanie kontaktów.

Uzasadnienie

Uczestnicy wymiany w ramach mobilności edukacyjnej mogą czuć się osamotnieni. Opiekunowie mogą sprawić, że poczują się bezpieczniej i bardziej komfortowo. Uzyskanie informacji przed wyjazdem za granicę byłoby bardzo przydatne i mogłoby zmniejszyć strach przed wyjazdem do innego kraju. Uczestnicy otrzymaliby wszystkie informacje o kraju przyjmującym i wiedzieliby, że ktoś będzie na nich czekał po przyjeździe. Mogłoby to zapewnić poczucie bezpieczeństwa zarówno osobom wyjeżdżającym za granicę, jak i ich krewnym, zwłaszcza rodzicom. Opiekunowie byłiby szczególnie ważni dla osób, które uczestniczą w programach mobilności edukacyjnej w instytucjach pozaakademickich lub na obszarach wiejskich.

Zalecenie 12

MENTORZY WSPIERAJĄCY PRZYJAZD DO KRAJU PRZYJMUJĄCEGO

Wskaźnik poparcia: 93 %

Zalecenie 13

Bardziej ekologiczna mobilność edukacyjna!

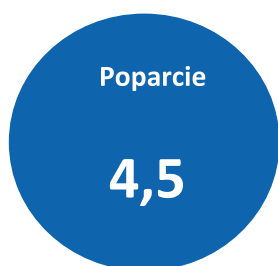
Zalecamy, aby wszystkim uczestnikom programów mobilności edukacyjnej oferowane były zachęty do korzystania z tańszego i ekologicznego transportu (podczas przeprowadzki i życia w kraju przyjmującym). Dzięki tym zachętom uczestnicy mogliby również prowadzić tańszy i przyjazny dla środowiska styl życia w krajach przyjmujących, korzystając z przyjaznych dla środowiska możliwości dojazdu do pracy, zatrzymując się w ekologicznych hotelach itp. Komisja Europejska powinna odpowiednio informować o tych przyjaznych dla środowiska możliwościach przed wyjazdem uczestników do kraju przyjmującego.

Uzasadnienie

Należy zachęcać uczestników programów mobilności edukacyjnej, stosując zachęty ekonomiczne, do korzystania z ekologicznych środków transportu podczas podróży do innego kraju, ale także podczas ich pobytu w danym kraju.

Zalecenie 13

BARDZIEJ EKOLOGICZNA MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA!

Zalecenie 14

Uznanie roli nauczycieli w mobilności edukacyjnej

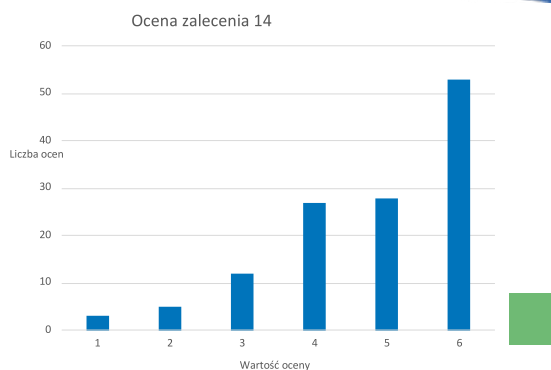
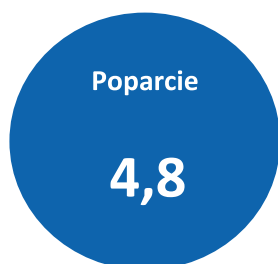
Zalecamy, aby nauczyciele, którzy wspierają studentów w programach mobilności edukacyjnej, byli oficjalnie uznawani za „koordynatorów międzynarodowych”. Powinni oni otrzymywać wynagrodzenie za dodatkową pracę i poświęcony czas. Powinni być łatwo rozpoznawalni w ich instytucjach edukacyjnych, odbywać szkolenia i otrzymywać certyfikaty. To z kolei powinno zachęcać ich do udzielania porad i pomocy studentom w zakresie programów mobilności edukacyjnej, a także procedur administracyjnych, a jednocześnie do propagowania europejskich wartości i europejskiej perspektywy. Ci „międzynarodowi koordynatorzy” powinni być postrzegani jako osoby godne zaufania. Powinni organizować działania promujące mobilność edukacyjną przez cały rok.

Uzasadnienie

Należy doceniać i uznawać nauczycieli za ich dodatkową pracę oraz zapewnianie lepszych i bardziej dostępnych informacji i porad na temat dostępnych możliwości.

Zalecenie 14

UZNANIE ROLI NAUCZYCIELI W MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ

Wskaźnik poparcia: 84 %

Zalecenie 15

Wsparcie finansowe na rozwój zawodowy pracowników

Zalecamy, aby UE zapewniła zachęty finansowe dla:

- Małych i średnich przedsiębiorstw, które chcą wysłać swoich pracowników za granicę, aby uczestniczyli w kursach szkoleniowych i przekazywali zdobytą wiedzę swoim współpracownikom i partnerom w kraju.
- Pracowników (również osób niezatrudnionych i osób znajdujących się w niepewnej sytuacji zatrudnienia), którzy korzystają z programów mobilności na rzecz szkolenia i wyjeżdżają do przedsiębiorstwa przyjmującego, aby zaktualizować swoje umiejętności i rozwijać karierę. Przedsiębiorstwo przyjmujące umieszcza również na swojej stronie internetowej oficjalne logo Unii Europejskiej.

Dzięki wsparciu finansowemu pracownicy mogliby pokryć koszty stałe (np. zakwaterowania, transportu itp.). UE, przedsiębiorstwa, pracownik lub urząd pracy mogą współfinansować wymianę edukacyjną, dzięki czemu pracownik lub przedsiębiorstwo będą traktować ją poważnie. Poziom współfinansowania zależy od rodzaju programu mobilności edukacyjnej i beneficjentów. Poziom współfinansowania zależy od rodzaju programu mobilności edukacyjnej i beneficjentów. Takie wymiany w zakresie uczenia się odbywają się również między sektorem prywatnym (np. organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami, organizacjami) a sektorem publicznym (np. instytucjami, UE itp.), a także w ramach innych rodzajów obszarów zawodowych. Związki zawodowe i stowarzyszenia pracowników mogą wspierać rozwój tych programów.

Uzasadnienie

W ten sposób każde przedsiębiorstwo, niezależnie od jego możliwości ekonomicznych, może zaproponować swoim pracownikom udział w programach wymiany w celu podniesienia ich kwalifikacji. Dodatkowo każde przedsiębiorstwo, które chce przyjąć pracownika, może to zrobić bez konieczności ponoszenia kosztów jego pobytu lub wynagrodzenia.

Zalecenie 15

WSPARCIE FINANSOWE NA ROZWÓJ ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

Zalecenie 16

Informacje na temat mobilności pracowników w Europie

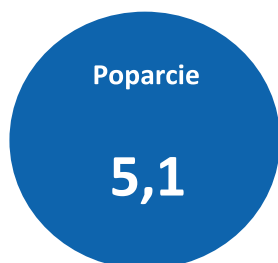
Zalecamy, aby UE stworzyła i prowadziła platformę informacyjną poświęconą możliwościom mobilności edukacyjnej dla pracowników we wszystkich sektorach (prywatnym, publicznym itp.). Platforma ma ułatwiać kontakty między przedsiębiorstwami a pracownikami i powinna być powszechnie dostępna. Użytkownicy rejestrują swoje profile: przedsiębiorstwa, które chcą pełnić rolę organizacji przyjmującej, zamieszczają informacje na temat swojej oferty, a pracownicy przedstawiają swoje pomysły i cele w zakresie uczenia się. Platforma będzie również zawierać informacje na temat różnych dostępnych rodzajów finansowania i linki do innych powiązanych stron. Pracownicy, którzy uczestniczyli w programie mobilności edukacyjnej, będą mogli podzielić się swoimi doświadczeniami w formie raportu. Dzięki tej platformie możliwa będzie lepsza koordynacja wymiany pracowników oraz sprawniejsze i bardziej zharmonizowane zarządzanie procedurami administracyjnymi.

Uzasadnienie

Platforma ta umożliwiłaby pracodawcom lepszą koordynację wymiany pracowników oraz sprawniejsze i bardziej zharmonizowane zarządzanie procedurami administracyjnymi. Stanowiłaby ponadto wspólną przestrzeń dla pracowników, umożliwiającą im zapoznanie się z dostępnymi na rynku możliwościami w zakresie mobilności edukacyjnej.

Zalecenie 16

INFORMACJE NA TEMAT MOBILNOŚCI PRACOWNIKÓW W EUROPIE

Zalecenie 17

Ukierunkowane kampanie informacyjne na temat mobilności edukacyjnej

Zalecamy organizowanie mniejszych, ukierunkowanych kampanii informacyjnych skierowanych do dwóch różnych grup docelowych: a) nastolatków/studentów i b) dorosłych (specjalistów, pracowników itp.). Każda z tych grup wymaga innego podejścia. Po pierwsze, można by wykorzystać ambasadorów mających już doświadczenie w zakresie mobilności edukacyjnej, którzy promowaliby tę mobilność zarówno wśród nastolatków, jak i dorosłych/specjalistów i dzieliliby się swoimi osiągnięciami. Takie rozwiązanie mogłoby być również skuteczne w przypadku grup takich jak osoby starsze itp. Ambasadorzy mogliby mieć swoje stanowiska w urzędach miejskich oraz odwiedzać szkoły i inne miejsca. W skład zespołu powinna wchodzić osoba posiadająca wiedzę w zakresie technicznych i praktycznych aspektów mobilności edukacyjnej. Drugim rozwiązaniem, ukierunkowanym na studentów i młodzież, mogłyby być hybrydowe i kreatywne sposoby komunikacji z nimi, na przykład za pośrednictwem mediów społecznościowych (hasztagi, informacje online itp.) i fizycznych zestawów informacji na temat mobilności edukacyjnej. Tego typu kampania może prowadzić do rozpowszechnienia informacji na szerszą skalę i „efektu kuli śnieżnej”.

Uzasadnienie

Ludzie nie uczestniczą w programach mobilności edukacyjnej z powodu braku wiedzy na ten temat. Zapewnienie dostępu do informacji przyczyni się do zwiększenia uczestnictwa.

Zalecenie 17

UKIERUNKOWANE KAMPANIE INFORMACYJNE NA TEMAT MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ

Zalecenie 18

Środki i działania na rzecz propagowania niedyskryminacji w mobilności edukacyjnej

Ponieważ dostrzegamy różnice między młodzieżą w szkołach i dorosłymi w miejscach pracy, koncentrujemy się na rozwiązywaniu problemów dotyczących każdego z tych środowisk. Pragniemy, aby szkoły i miejsca pracy były przestrzeniami niedyskryminującymi nastolatków i osób pracujących ze względu na różne czynniki, takie jak wiek, płeć, stan zdrowia, orientacja seksualna, religia itp. Aby osiągnąć ten cel, Komisja Europejska musi przydzielić środki finansowe i zasoby poszczególnym zaangażowanym stronom: rodzinom przyjmującym nastolatków oraz przedsiębiorstwom i organizacjom pozarządowym przyjmującym osoby dorosłe. Konieczne są następujące działania: rodziny i przedsiębiorstwa przyjmujące powinny być przygotowane na to, co wiąże się z przyjmowaniem osób młodych i pracowników i powinny odbyć szkolenie prowadzone przez osoby specjalizujące się w kwestiach międzykulturowych (rzeczników praw obywatelskich). Jest to szczególnie ważne w przypadku grup znajdujących się w trudniejszej sytuacji. Działania te mogą przyczynić się do poprawy doświadczenia mobilności i ograniczenia zjawiska dyskryminacji do minimum. Należy ponadto zapewnić zachęty dla rodzin i przedsiębiorstw, aby jeszcze bardziej je wspierać.

Uzasadnienie

Należy zapewnić bezpieczeństwo i „jedność w różnorodności” studentom i osobom dorosłym uczestniczącym w programach mobilności.

Zalecenie 18

ŚRODKI I DZIAŁANIA NA RZECZ PROPAGOWANIA NIEDYSKRYMINACJI W MOBILNOŚCI EDUKACYJNEJ

Zalecenie 19

Pokonywanie uprzedzeń przez zachęcanie do bardziej zrównoważonego rozmieszczenia staży w ramach programu Erasmus+

Aby zachęcić obywateli do składania wniosków o udział w projektach w bardziej zróżnicowanych miejscach docelowych w ramach programu Erasmus+, zalecamy podjęcie działań na dwóch poziomach:

1. Na poziomie instytucji UE: zalecamy, aby Komisja opracowała zasady, którymi powinny kierować się instytucje uczestniczące w programie Erasmus+ przy podejmowaniu decyzji o zawieraniu i odnawianiu umów partnerskich z innymi instytucjami edukacyjnymi.

Uzupełnieniem tych działań mogłoby być stworzenie przez Komisję platformy internetowej, na której kandydaci mogliby publikować informacje o swoich zainteresowaniach, językach, preferencjach itp. oraz otrzymywać propozycje odpowiednich dla nich kierunków wyjazdów. Ten system „rekomendacji” mógłby przyczynić się do zwiększenia różnorodności lokalizacji, ponieważ zachęcałby ludzi do odwiedzania miejsc, których w innych okolicznościach nie wzięliby pod uwagę.

2. Na poziomie państw członkowskich: zalecamy, aby państwa członkowskie podjęły działania w celu zwiększenia liczby uczestników programu Erasmus+. Państwa członkowskie mogłyby zachęcać krajowe instytucje edukacyjne do oferowania większej liczby kursów prowadzonych w języku angielskim.

Uzasadnienie

Zalecenie to jest ważne z dwóch głównych powodów:

Jeśli niektóre państwa członkowskie/miejsca docelowe są uważane za mniej atrakcyjne, dostępne oferty uczestnictwa w programie Erasmus+ mogą zostać zmarnowane. W przypadku niektórych krajów, takich jak Hiszpania, chętnych do udziału w programie Erasmus jest więcej niż miejsc, a przecież byłoby ich więcej, gdyby zachęcano ludzi do wyjazdów do innych krajów.

Po drugie, gdy ludzie wyjeżdżają do nowych miejsc, o których do tej pory nie wiedzieli zbyt wiele, lub gdy odkrywają nowe kultury, wówczas zwiększa się ich rozumienie innych kultur, co pomaga między innymi pokonać uprzedzenia.

Zalecenie 19

POKONYWANIE UPRZEDZEŃ PRZEZ ZACHĘCANIE DO BARDZIEJ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZMIESZCZENIA STAŻY W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+

Zalecenie 20

Ocena barier administracyjnych napotykanych przez pracowników i pracodawców oraz sposoby ich eliminowania

Zalecamy, aby Komisja Europejska przeprowadziła ocenę barier napotykanych przez pracowników w uczestnictwie w programach mobilności edukacyjnej (np. składki na ubezpieczenie społeczne, emerytury). W ramach tej oceny Komisja powinna również wziąć pod uwagę potrzeby pracodawców w zakresie wysyłania pracowników za granicę oraz ich motywacje. Na podstawie tej oceny Komisja mogłaby zaproponować dalsze środki służące eliminowaniu tych barier.

Uzasadnienie

Ryzykiem, szczególnie dla pracowników, jest przykładowo to, że nie będą mogli wyjechać za granicę, ponieważ napotkają zbyt wiele barier administracyjnych, na przykład związanych z ubezpieczeniem społecznym lub emeryturą. Czy mogą łatwo przenosić te świadczenia między państwami członkowskimi? Należy wspierać obywateli w pokonywaniu takich trudności administracyjnych. Z tego powodu zalecamy, aby Komisja Europejska przeprowadziła analizę tych trudności, aby można było skutecznie je wyeliminować.

Zalecenie 20

OCENA BARIER ADMINISTRACYJNYCH NAPOTYKANYCH PRZEZ PRACOWNIKÓW I PRACODAWCÓW ORAZ SPOSOBY ICH ELIMINOWANIA

Zalecenie 21

Promowanie ukierunkowanej strategii komunikacji dotyczącej programu Erasmus+

Zalecamy, aby w ciągu 3 lat wszyscy obywatele UE dowiedzieli się o programie Erasmus+. W tym celu należy opracować skuteczną strategię komunikacji skierowaną do konkretnych grup, które nie znają programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Grupy te obejmują między innymi osoby z niepełnosprawnościami, pracowników, osoby bezrobotne, osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji finansowej, osoby mieszkające na obszarach wiejskich, osoby bez wyższego wykształcenia oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Uzasadnienie

Dostępnych jest wiele możliwości i programów mobilności edukacyjnej takich jak Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności. Opracowano już także platformy informacyjne takie jak platforma Erasmus+ i aplikacja Erasmus+. Informacje na temat tych programów i możliwości nie są jednak łatwo dostępne i nie docierają do wszystkich zainteresowanych grup. W związku z tym zalecamy wyznaczenie celu, aby w ciągu trzech lat wszyscy obywatele UE dowiedzieli się o programie Erasmus+ dzięki specjalnie dostosowanym kampaniom skierowanym do konkretnych grup docelowych, które mogą nie mieć dostępu do obecnie dostępnych informacji lub które tych informacji nie wykorzystują.

Zalecenie 21

PROMOWANIE UKIERUNKOWANEJ STRATEGII KOMUNIKACJI DOTYCZĄCEJ PROGRAMU ERASMUS+

JAK SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z UE

Osobiście

W całej Unii Europejskiej istnieje kilkaset centrów Europe Direct. Adres najbliższego centrum można znaleźć na stronie: european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl.

Telefonicznie lub pisemnie

Europe Direct to serwis informacyjny, który udziela odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować:

- dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- dzwoniąc pod standardowy numer telefonu: +32 22999696,
- za pomocą formularza: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_pl.

WYSZUKIWANIE INFORMACJI O UE

Online

Informacje o Unii Europejskiej są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu Europa (european-union.europa.eu).

Publikacje UE

Publikacje UE można obejrzeć lub zamówić na stronie: op.europa.eu/pl/publications. Większą liczbę egzemplarzy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z serwisem Europe Direct lub z lokalnym centrum dokumentacji europejskiej (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Informacje prawne dotyczące UE, w tym wszystkie unijne akty prawne od 1951 r., są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Otwarte dane UE

Portal data.europa.eu zapewnia dostęp do otwartych zbiorów danych pochodzących z instytucji, organów i agencji UE. Dane te można pobierać i wykorzystywać bezpłatnie, zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Portal umożliwia również dostęp do wielu zbiorów danych z krajów europejskich.

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Print
PDF

ISBN 978-92-68-09229-3
ISBN 978-92-68-09190-6

doi:10.2775/865397
doi:10.2775/298689

NA-09-23-534-PL-C
NA-09-23-534-PL-N